ΕΤΟΣ Α'.—ΤΟΜΟΣ Β'.—Ἀριθμὸς 2 Ἐν Κων/πόλει, ΣΑΒΒΑΤΟΝ 12 Σεπτεμβρίου 1909

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ἐν Κων/πόλει Γρ. 30
ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις » 40
ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. 10

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΟΥΡΣΟΥΜ ΧΑΝ, ΑΡΙΘ. 3.

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ Γ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ | Ἕκαστον φύλλον Γρόσιον 1 | ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ:

Δώρας Ν. Μπέλλα: Ὁ δρόμος τῆς ζωῆς.—**Δ. Π. Φωτεινοῦ**: Πινδάρου Ὀλυμπιονίκης Β'.—**Ν. Σαντοριναίου**: Μαργαρίτες (διήγημα).—**Κώστα Μισαηλίδου**: Ἔφεσος (ποίημα)—**Ἐμπεδοκλέους**: Τὸ χελιδόνι (ποίημα Σ. Πρυδώμ).—**Γόγολ**: Νὺξ τοῦ Μαΐου (διήγημα μεταφ. Ν. Καστρινοῦ).—**Ἀρ. Κόρακας**: Ἡ καρδία μου (ποίημα).—**Ἐρ. Χάϊνε**: Εἰς τὸ μνῆμα τοῦ Κέλβαρ (μετάφ. Λ. Γεωργίτση).—**Ὀνορὲ ντὲ Μπαλζάκ**: Ἕνας κρῖνος εἰς τὴν κοιλάδα (μυθιστόρημα, μετάφρασις Π. Νεβάδα).—**Π. Νεβάδα**: Γράμματα: Ἀπὸ τὸ ἔργον ἑνὸς φίλου συγγραφέως.—Ριχμένα φύλλα, ἀλληλογραφία.

Ο ΔΡΟΜΟΣ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ἀπὸ τὸ σοσιαλιστικὸν βιβλίον τῆς λογίας κυρίας Δώρας Ν. Μπέλλα: The way of life, τὸ ὁποῖον προσεχῶς θὰ δημοσιευθῇ ἐν Ἀγγλίᾳ, μεταφράζομεν τὴν κατωτέρω περικοπήν, ἡ ὁποία πιστεύομεν θὰ ἀναγνωσθῇ εὐχαρίστως ὑπὸ τῶν ἀναγνωστῶν τῶν **Χρονικῶν**. Εἰς τὸ μέλλον θὰ δώσωμεν καὶ ἄλλας περικοπὰς ἐκ τοῦ αὐτοῦ μυθιστορήματος, τὸ ὁποῖον εὑρίσκεται εἰς χεῖρας μας, πολὺ ἐνδιαφερούσας.

Ἄγγλοι. Ἀναβαίνω τὴν ἐξέδραν ὅπως συνηγορήσω ὑπὲρ ἡμῶν, τῶν συζύγων σας καὶ τῶν τέκνων σας. Γνωρίζετε ὅλοι τὴν αἰτίαν τῆς συγκροτήσεως τοῦ συλλαλητηρίου τούτου. Πρόκειται νὰ ζητηθῇ δικαιοσύνη, νὰ ζητηθῇ ἡ δικαία ἀμοιβὴ τῆς ἐργασίας σας, δι' ἧς ἀμοιβῆς νὰ δυνηθῆτε ὡς ἐλεύθεροι ἄνθρωποι νὰ διαθρέψητε τὴν οἰκογένειάν σας καταλλήλως, νὰ τῇ παράσχητε μίαν εὐάερον καὶ εὐρύχωρον ὁπωσοῦν κατοικίαν, νὰ ἐνδύσητε μὲ θερμὰ ἐνδύματα τὸν χειμῶνα τὰ τέκνα σας καὶ νὰ τὰ ἐκπαιδεύσετε μὲ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ γίνωσι χρήσιμοι πολῖται καὶ ἐργάται τοῦ καλοῦ δι' ὅλην τὴν ἀνθρωπότητα.

Πόσα παιδιά σας σήμερον δὲν ἀποθνήσκουν ἐκ στερήσεων, ἐνῷ ἠδύναντο ὅπως καὶ τὰ τέκνα τῶν πλουσίων νὰ προοδεύσουν καὶ νὰ δράσουν;

Ἐξύπνα ἐκ τῆς νάρκης, ἀμαθῆ λαέ, καὶ σκέφθητι ὅτι ὁ Θεὸς δὲν ἐπροίκισε τοὺς ὀλίγους ἰσχυροὺς δι' ὅλης τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς. Ἡ γῆ εἶνε κοινὸν κτῆμα ἀπαξάπαντος τοῦ ἀνθρωπίνου Γένους καὶ οὐδεὶς ἔχει ἐπ' αὐτῆς δικαιώματα ὀλιγώτερα τοῦ ἄλλου.

Σύ, δυστυχῆ λαέ, ἐδημιούργησας τὴν ταλαιπωρίαν εἰς τὸν ἑαυτόν σου, ἀφήσας 100 Κυρίους νὰ κατακτήσουν ὅλην τὴν γῆν καὶ ν' αὐτοκληθοῦν ἰσχυροί, ἀπέναντι τόσων ἑκατομμυρίων, οἵτινες δουλεύετε δι' αὐτούς. Καὶ ὑπερηφανεύεσαι, ταλαίπωρε, ὁσάκις τὸ συμφέρον τοῦ ἰσχυροῦ τούτου Κυρίου τῷ ὑπαγορεύσῃ νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ χωρίον σου (ἴσως διὰ νὰ σὲ κλέψῃ) καὶ νὰ σὲ ὁμιλήσῃ ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἢ νὰ προσποιηθῇ ὅτι συμπάσχει μὲ τὴν ἀθλιότητά σου καὶ δῆθεν νὰ σὲ παρηγορήσῃ. Γίνεσαι ἔξαλλος ἐκ χαρᾶς καὶ μεθύεις ἐξ εὐγνωμοσύνης, ἣν νομίζεις ὅτι τῷ ὀφείλεις, σπαταλᾷς τὸ τελευταῖον σελίνι σου διὰ νὰ σημαιοστολίσῃς τὸ σπίτι σου, τοὺς δρόμους ὁπόθεν θὰ διέλθῃ, καὶ ἐν τῇ τυφλότητί σου ἀντὶ νὰ διακρίνῃς τὴν ταπείνωσίν σου ψάλλεις παιᾶνας διὰ τὸν Λόρδον σου καὶ τραγωδεῖς τοὺς ἀγαπητούς σου στίχους: «Ὁ Βρεταννὸς ποτὲ δὲν γίνεται σκλάβος». Λοιπὸν ἀκούσατε ὅπου σᾶς τὸ λέγω ἐγώ, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, εἶσθε ὅλοι κυριολεκτικῶς σκλάβοι τοῦ ἰσχυροῦ, τοῦ κεφαλαιούχου. Θέλετε ἀποδείξεις; ἔχω προχείρους. Ἂς λάβωμεν π. χ. τὴν βιομηχανίαν τῶν πυρείων. Τί νομίζετε ὅτι κερδίζουν οἱ ἐργαζόμενοι εἰς αὐτά; 3—4 σελίνια τὴν ἑβδομάδα, οἰκογένεια ὁλόκληρος, ἤτοι πατήρ, μήτηρ καὶ 3—4 τέκνα. Διὰ τὸ κόλλημα τοῦ ὑελοχάρτου ἐπὶ μιᾶς γρόσας κυτίων, δηλ. ἐπὶ 144 κυτίων, ἐργασία ἥτις κάμνει νὰ αἱματόνουν τὰ τρυφερὰ δακτυλάκια τῶν μικροτέρων παιδιῶν, διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν 144 αὐτῶν κυτίων, διὰ τὴν ζύμωσιν τοῦ φωσφόρου καὶ διὰ τὸ κόλλημα τῆς ταινίας ἐπὶ τῶν κυτίων, πέρνουν 2 1)2 πέννας τὴν γρόσαν (60 παράδες τὰς 12 δωδεκάδας). Τὰ 3 ἢ 5 ἐκεῖνα πλάσματα ἐργαζόμενα ἐπὶ 14 ὥρας, μόλις κατορθώνουν νὰ τελειώσουν τὰς 3 γρόσας τὴν ἡμέραν, ἐπὶ 6 ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος κάμνουν 18 γρόσας, πρὸς 2 1)2 πέννας, 3 σελίνια καὶ 9 πέννας (22 γρόσια περίπου τὴν ἑβδομάδα) μὲ αὐτὰ δὲ θὰ τραφοῦν, θὰ πληρώσουν ἐνοίκιον καὶ θὰ ἐνδυθοῦν. Καὶ γνωρίζετε καὶ ἓν ἄλλο, ὅτι αἱ ἀναθυμάσεις τοῦ φωσφόρου καθιστοῦν ἀνικάνους

τὰς μικρὰς κορασίδας πρὸς ἐργασίαν μετὰ 2 ἢ 3 ἔτη καὶ ὅτι ἀποθνήσκουν ὡς μυῖαι. Εἶνε περιττὸν δὲ νὰ προσθέσω τὶ παθαίνουν ὅταν δὲν κατορθώσουν ἐπὶ μίαν ἑβδομάδα νὰ πληρώσουν τὸ ἐνοίκιον εἰς τὸν Λόρδον ἰδιοκτήτην. Τοὺς πωλεῖ ὅ,τι ἔχουν εἰς τὸ σπῆτι δι' ὀλίγα σελήνια, ἀρκετὰ διὰ νὰ πληρώσουν αὐτὸ καὶ τοὺς πετᾷ ἔξω εἰς τὸν δρόμον, ὅπου ἄστεγοι, ἐλεεινοί, πεινῶντες, ὡς μὴ ἔχοντες στέγην οὔτε ἐργασίαν, διασκορπίζονται, κοιμῶνται εἰς τὸ ὕπαιθρον, ἔχοντες πολλάκις ὡς σκέπασμα τὸ χιόνι καὶ ὡς κλίνην κανὲν θρανίον ἔξω τοῦ πάρκου.

Θέλετε νὰ πεισθῆτε ἀκόμη ὅτι εἶσθε σκλάβοι; Πηγαίνετε εἰς τὴν Ἔκθεσιν, ἣν διωργάνωσεν ἡ διεύθυνσις τῆς ἐφημερίδος «Ἡμερήσια Νέα» εἰς τὴν ἀριστοκρατικωτάτην συνοικίαν τοῦ Λονδίνου, καὶ ἴδετε τὴν γραῖαν ἐκείνην, ἥτις ἐργάζεται τὰς βούρτσας. Ἴδετέ την· εἶνε σκυμμένη ἐπὶ 12 ὥρας διὰ νὰ λάβῃ ἡμερομίσθιον 4 πέννας (2 γρόσια). Καὶ τραγουδεῖ ἀκόμη ὅτι δὲν εἶνε σκλάβοι οἱ Βρεττανοί.

Ἐξυπνήσατε, ἀδέλφια μου, καὶ ἐν σώματι φωνήσατε πρὸς τὴν Κυβέρνησιν ὅτι εἶνε φρικώδης ἡ κατάστασις αὕτη. Διατὶ ἀνέχεσθε τὴν ταλαιπωρίαν;

Ὅλοι εἴμεθα τέκνα τοῦ αὐτοῦ Πατρὸς Θεοῦ, ὅστις δὲν κάμνει διάκρισιν μεταξὺ πλουσίων καὶ πτωχῶν ἐκεῖ ἐπάνω. Διατὶ ν' ἀνέχεσθε σεῖς τὴν διάκρισιν ἐδῶ κάτω.

Εἶνε καιρὸς πλέον νὰ σᾶς δοθῇ τὸ δίκαιον μίσθωμα διὰ τὴν ἐργασίαν σας. Ἐργασίαν 8 μόνον ὡρῶν, ὄχι 16. Ἐφόσον ἡ κοινωνία δὲν διαιρέσῃ τὸ ἡμερονύκτιον εἰς 8 ὥρ. ἐργασίαν, 8 ὥρ. ὕπνον καὶ 8 ὥρ. διάχυσιν, σὺ, ἄθλιε λαὲ, διὰ τοῦ αἵματός σου καὶ τοῦ ἱδρῶτός σου θὰ ποτίζῃς τοὺς δρόμους, τοὺς ὁποίους καὶ σημαιοστολίζεις διὰ τὴν θριαμβευτικὴν διάβασιν τοῦ Λόρδου σου ἢ τοῦ ἄλλου ἰσχυροῦ. Ναί, χύνεις τὸν ἱδρῶτά σου εἰς τὴν ἐργασίαν, καὶ τὸ αἷμά σου εἰς τὸν πόλεμον. Ποία ἡ ἀνάγκη πολέμων; Διατὶ νὰ καλιεργηθῇ ἀνεπαισθήτως εἰς τὰς καρδίας τῶν τέκνων σου, λαέ, ἡ κλίσις τοῦ φθόνου καὶ τῆς δολοφονίας; Διότι τὶ ἄλλο εἶνε ἢ δολοφονία ἡ ἐμπόλεμος κατάστασις; Σὲ ἀπατοῦν ὅτι μάχεσαι διὰ τὴν πατρίδα. Ψεῦδος! μάχεσαι καὶ φονεύεις τὸν ὅμοιόν σου διὰ νὰ προσπορίσῃς περισσότερα πλούτη εἰς τοὺς πλουσίους. Ποία ἐλευθερία τῆς πατρίδος σου ἐκινδύνευε, ποῖος ἐχθρὸς ἠπείλει τὴν Ἀγγλίαν ὅταν ἔστειλε πρό τινος τὰ καλλίτερα τέκνα της νὰ σφαγοῦν εἰς τὸ Τράνσβαλ; Θὰ σ' ἔστελλε νομίζεις ἂν δὲν ὑπῆρχον ἐκεῖ τὰ ἀδαμαντωρυχεῖα τῆς Κίμπερλεη; Σύ, λαέ, ἐξώδευσες περὶ τὰ 300,000,000 λίρας διὰ τὸ σφαγεῖον ἐκεῖνο, εἰς τὸ ὁποῖον ἔστειλες τὰ τέκνα σου. Τί ὠφελήθης; Ποίαν πρόνοιαν ἔλαβεν ἡ Κυβέρνησίς σου διὰ τοὺς ἐπιστρέψαντας ἐκ τοῦ πολέμου ἀναπήρους καὶ ἀνικάνους; Τοῖς ἐχορήγησε σύνταξιν ἢ τοὺς διώρισεν εἰς ἐργασίας ἀναλόγους;

Ὄχι· οἱ κερδίσαντες ἑκατομμύρια ἀπὸ τὴν προμήθειαν διαφόρων χρειωδῶν τοῦ στρατοῦ, οἱ πωλήσαντες ἀντὶ 70 λιρῶν ἵππους οὓς ἠγόρασαν εἰς Βέλγιον καὶ Ἐλβετίαν πρὸς ὀλίγα σελήνια, κρυφογελοῦν ὅταν σὲ βλέπουν ἐδῶ συγκροτοῦντα συλλαλητήρια καὶ ζητοῦντα τὸ ψωμί σου. Ὑπὸ τὴν μορφὴν φόρων δῆθεν πρὸς ὑπεράσπισιν τῆς πατρίδος, σὲ ἀφαίμαξαν καὶ τὴν τελευταίαν πένναν σου καὶ σ' ἀφῆκαν γυμνὸν καὶ ἀνυπόδητον διὰ νὰ σὲ τσαλαπατοῦν μὲ τ' αὐτοκίνητά των· καὶ ἂν ἀποθάνῃς . . . ἓν μικρὸν πρόστιμον ***ἀπὸ τὰ ἰδικά σου,*** *καὶ ἰδού. Εἶσαι λοιπόν, Βρεττανὲ λαέ, σκλάβος ἢ δὲν εἶσαι;*

Σὲ λέγουν ὅτι ἡ Κυβέρνησις ἔχει πτωχοκομεῖα δωρεὰν δι' ὅλους· δὲν πηγαίνεις ὅμως, λαέ, εἰς ταῦτα, διότι τὰ γνωρίζεις τὰ πτωχοκομεῖά της καὶ προτιμᾷς νὰ κοιμηθῇς εἰς τὸ ὕπαιθρον νηστικός. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἔτι ἦσαν ἀνθρωπινὰ πτωχοκομεῖα, διατί τὸ δέχεσαι νὰ ἐξευτελίζεσαι οὕτω, δεχόμενος τοιαύτην ***ἀπάνθρωπον φιλανθρωπίαν;*** *Ἡ κυρίως φιλανθρωπία συνίσταται εἰς τὸ νὰ παράσχῃς εἰς τὸν πλησίον σου τὰ μέσα νὰ ζήσῃ διὰ τῆς ἐντίμου ἐργασίας του. Ἡ ἐλεημοσύνη εἶναι ἀρετὴ καὶ χριστιανικὴ πρᾶξις ὅταν γίνεται προσωρινῶς πρὸς ἐξοικονόμησιν τῶν περιστάσεων, μέχρις οὗ ὁ ἐλεούμενος τῇ βοηθείᾳ σου κερδίζῃ ἀνέτως τὴν ζωήν του. Ἀλλὰ τὸ νὰ συστηματοποιήσῃ τις τὴν ἐλεημοσύνην καὶ νὰ τὴν διαιωνίζῃ ἄνευ ἐλπίδος ἢ σκέψεώς τινος πρὸς βελτίωσιν τῆς θέσεώς σου, τοῦτο εἶναι ἔγκλημα ἴσως χειρότερον τοῦ φόνου. «Διαρκῶς νὰ σὲ κλέπτουν καὶ διαρκῶς νὰ σ' ἐλεοῦν, ὀνομάζεις τοῦτο φιλανθρωπίαν; . . .».*

ΕΦΕΣΟΣ

Περίλυπος ἀναμεσὸ στὰ ἐρείπια σου
μὲ βαρυοστέναχτη καρδιὰ πλανιέμαι
καὶ μέσα εἰς τῶν αἰώνων τὸ γοργοκύλισμα
πόσα δὲν εὐλογῶ, δεν καταριέμαι!

Πάνω στὰ μαυρισμένα ἐτοῦτα μάρμαρα
ὁ μαῦρος πόθος γράφει τ' ὄνομά του
καὶ τὸ κακοῦργο χέρι βλέπω ἀπότομο
τὸν πάπυρο ν' ἁρπάζῃ τοῦ Ἀθανάτου.

Ὁ κόσμος τὸ θεμελιωτὴ τὸν ξέχασε,
μὰ τοῦ Ἡροστράτου τ' ὄνομα θυμᾶται
κι' ἐδῶ στὰ γκρέμια αἰσθάνομαι χαλάσματα
κάτι ἀπ' τὸν ἄγριο πόθο νὰ πλανᾶται.

Ἔφεσος, Μάης 1907.

Κώστας Μισαηλίδης.

Ἡ συκοφαντία εἶναι πρόσκαιρος, ἡ δὲ ἀλήθεια διαρκεῖ αἰωνίως. ***Φραδερῖκος ὁ Μέγας.***

ΠΙΝΔΑΡΟΥ

ΟΛΥΜΠΙΟΝΙΚΗΣ Β'.

Στροφὴ Α'.

Ὕμνοι τῆς λύρας ἄρχοντες,
ποιόνα θεόν, ποιὸν ἥρωα, ποιὸν ἄντρα τραγουδοῦμε;
Γιατὶ εἶν' ἡ Πῖσα τοῦ Διός, καὶ τὶς Ὀλυμπιάδες
ὁ Ἡρακλῆς τὶς ἵδρισε δοξολογία τῆς νίκης·
μὰ πρέπει, μιὰ ποῦ νίκησε μὲ τὸ τετράλογο ἅρμα,
τραγοῦδι γιὰ τὸ Θήρωνα νὰ ποῦμε τὸν προστάτη
τῶν ξένων καὶ τὸν γνωστικὸ τῆς πόλις κυβερνήτη,
τὸ στήριγμα τοῦ Ἀκράγαντα
λαμπρὸ βλαστάρι, τὸν ἀφρὸ πατέρων δοξασμένων,

Ἀντιστροφὴ Α'.

ποῦ πλήγωσ' ἡ καρδιά τους
ὡς ποῦ στὸν συνονόματο τὸν ποταμὸ τὴν πόλι
νὰ χτίσουνε τὴν ἱερή. Καὶ στάθηκαν ἡ δόξα
τῆς Σικελίας· ἡ ζωὴ μακαριστὴ τοὺς ἦρθε
φέρνοντας πλούτη καὶ χαρά, τῶν ἀρετῶν βραβεῖο.
Τοῦ Κρόνου καὶ τῆς Ρέας γιέ, ποῦ κυβερνᾷς τὴν Ἥλη
καὶ τὸν ἀγῶνα τὸ λαμπρὸ καὶ τοῦ Ἀλφειοῦ τὸ ρέμα,
γλυκάσου ἀπὸ τοὺς ὕμνους μου
κι' αὔξησ' ἀκόμα πρόσχαρος τὴν πατρική τους χώρα,

Ἐπῳδὸς Α'.

γιὰ τὴν κατόπι τους γενιά. Κ' ἐκεῖνα ποῦ γενῆκαν
ἢ δίκαι' εἶναι ἢ ἄδικα μηδ' ὁ πατέρας ὅλων,
ὁ Χρόνος, πιὰ δὲν ἠμπορεῖ νὰ τὰ ξεγράψῃ. Μόνον
εὐτυχισμένη μιὰ ζωὴ τὰ κάμνει νὰ ξεχνιοῦνται.
Τί διώχνουν οἱ καλὲς χαρὲς τὶς δυστυχίες ὀπίσω
καὶ τὶς δαμάζουνε, τὶς σβηοῦν,

Στροφὴ Β'.

σὰν ὁ θεὸς ἀπ' τὰ ὑψηλὰ
τὴν εὐτυχία παντοτεινὴ μᾶς στέλνει. Ἔτσι τοῦ Κόδρου
οἱ κόρες οἱ χρυσόθρονες, ποῦ πάθανε μεγάλα
μίαν εὐτυχία ἀνώτερη τὴ λύπη τὴ βαρειά τους
ξεπαίρνει. Τὶ στοῦ κεραυνοῦ τὸν κρότο ἡ μακρομάλλα
Σεμέλη κι' ἂν ἀπέθανε, μὰ μὲ τοὺς Ὀλυμπήσιους
θεοὺς ζῇ τόρα κ' ἡ Παλλὰς τὴν ἀγαπᾷ περίσσια,
περίσσια ὁ Δίας τὴν τιμᾷ,
κι' ὁ γιός της τὴ φιλᾶ γλυκά, ὁ κισσοστεφανωμένος.

Ἀντιστροφὴ Β'.

Ἔτσι εἶπαν πῶς στὴ θάλασσα
μὲ τὶς Νεράιδες κ' ἡ Ἰνὼ παντοτεινὴ μιὰ ζήσι
περνᾷ κ' ἐκείνη σὰ θεά. Κι' ἀλήθεια στοὺς ἀνθρώπους
εἶν' ἄγνωστο τὸ τέλος τους, ποιὰ μέρα, κόρη τοῦ Ἥλιου
θὲ νὰ μᾶς δώσῃ ἀνάπαυσι, νὰ κλείσουνε τὰ μάτια
μέσα σ' ἀπίκραντα ἀγαθά. Μὰ σὲ ὅλο μας τὸ βίο
περνᾶν σὰν κύματα πλατυά, κατόπι τὸ ἓν ἀπ' τἄλλο
ἡ δυστυχία μὲ τὴ χαρά,
«σὰν κύκλου τὰ γυρίσματα π' ἀναιβοκατεβαίνουν».

Ἐπῳδὸς Β'.

Ἔτσι κ' ἡ Μοῖρα στὴ γενιὰ τοῦ Θήρωνα σκορπίζει
τῆς εὐτυχίας τἀγαθά, θεοσταλμένα δῶρα·
μὰ στέλνει καὶ μιὰ συφορὰ βαρύτατη σὰν τότες,
ποῦ σκότωσε τὸν Λάϊο στὸ δρόμο ποῦ περνοῦσεν
ὁ γιός του Οἰδίπους καὶ παλιὰ μιὰ Δελφικὴ μαντεία
ὁ δύστυχος ἐχτέλεσε.

Στροφὴ Γ'.

Σὰν τὸ εἶδ' ἡ γλήγωρη Ἐριννὺς
τὴν πολεμόχαρη γενιὰ ν' ἀλληλοσκοτωθοῦνε
διατάζει· κ' ἔτσι πέθανε κι' ὁ Πολυνείκης. Μένει
μόνος ὁ Θέρσανδρος τιμὲς νὰ παίρνῃ στοὺς ἀγῶνες
τῶν νέων καὶ στὸν πόλεμον, Ἀδραστιδῶν βλαστάρι
καὶ τῆς γενιᾶς του πρόμαχος. Τῆς φύτρας του τὴ ρίζα
σ' αὐτὸν χρωστάει κι' ὁ Θήρωνας, ὁ γιὸς τοῦ Αἰνησιδάμου,
καὶ πρέπει μὲ τὴ λύρα μας
ἐγκώμια νὰ τοῦ ψάλουμε καὶ γλυκερὰ τραγούδια.

Ἀντιστροφὴ Γ'.

Τὶ πῆρε νίκης στέφανο
στὰ Ὀλύμπια μονάχος του· στὰ Πύθια πάλι κ' Ἴσθμια
μαζὶ μὲ τὸν ὁμότυχο τὸν ἀδελφό του οἱ χάρες
τοὺς ραίνουν μ' ἄνθια νικητῶν, σὰν στὴ δωδέκατ' ἦρθε
στροφή του τὸ ἅρμα. Ἐπέτυχες, τὴ νίκη σὰν πασχίζεις
νὰ τὴν κερδίσῃς; Ξέχασες τοὺς κόπους καὶ τὶς λύπες.
Κι' ὁ πλοῦτος σὰν ὑφαίνεται μὲ ἀρετὴν μᾶς δίνει
κι' αὐτοῦ κ' ἐκείνης ἀπόλαυσι
καὶ φέρνει σκέψες τρίσβαθες, ποῦ τὸ καλὸ θηρεύουν.

Ἐπῳδὸς Γ'.

Ὁ τέτοιος πλοῦτος λαμπερὸ σὰν ἄστρο μᾶς φωτίζει,
μᾶς δείχνει τὴν ἀλήθεια καὶ βλέπουμε τὸ μέλλον:
ποῦ σὰν πεθάνουμε ἡ ψυχὴ κολάζεται στὸν Ἅδη,
κι' ἂν ἀδικίες ἐκάμαμε στὴ γῆ αὐτὴν ἐπάνω
κάτω μιὰ δίκη ἀλύπητη καὶ φοβερὴ μιὰ ἀνάγκη
μᾶς ἀπαντέχει ἀδέκαστη.

Στροφὴ Δ'.

Ἡ νύχτα ἢ μέρα πάντοτε
τὸν ἴδιον ἥλιο θάχουνε καὶ φῶς θὰ βλέπουν τὸ ἴδιο
ὅλοι οἱ καλοὶ καὶ τὴ ζωὴ περνοῦνε δίχως κόπο.
Κι' οὐδὲ τὴ γῆ σκαλίζουνε τὰ δυνατά τους χέρια

κι᾽οὐδὲ τὴ θάλασσα περνοῦν γιὰ νάβρουν τὴ θροφή τους
τὴ μάταιη. Κι᾽ἀπὸ τοὺς θεοὺς τοὺς τιμημένους τοῦ Ἅδη,
ὅσοι στὸν κόσμο δείξανε φόβο θεοῦ θὰ λάβουν
ἀδάκρυτη, ἥσυχη ζωή,
μὰ λύπες θἄχουν περισσὲς ὅλοι οἱ κακοὶ καὶ πόνους.

᾽Αντιστροφὴ Δ΄.

Κι᾽ ὅσοι χαρῆκαν τρεῖς φορὲς
στὴ γῆ νὰ μείνουνε καὶ τρεῖς στὸν Ἅδη, κ᾽ἡ ψυχή τους
καμιὰ ἀδικία δὲν ἔκαμε, τοὺς στέλνει ὁ Δίας στὴν πόλι
τοῦ Κρόνου, μέσα στὸ νησὶ τῶν μακαρίων, ποῦ αὔρες
θαλασσινὲς τὸ περεχοῦν καὶ λάμπουν χρυσᾶ τἄνθια,
ἄλλα κρεμάμενα ὑψηλὰ μὲς σὲ πανώρια δέντρα,
κι᾽ ἄλλα στὴ γῆ, ποῦ δροσερὸ νεράκι τὰ ποτίζει,
κι᾽ αὐτοὶ στεφάνια πλέκουνε
καὶ τὰ φοροῦν στὴν κεφαλὴ καὶ τὰ περνοῦν στὰ χέρια.

᾽Επῳδὸς Δ΄.

Ἔτσι σοφὰ ὁ Ραδάμανθυς τοὺς ἔχει κυβερνήσει,
ποῦ πάντοτε ἔχει πάρεδρο τῆς Γῆς ὁ γιός, τὸ ταῖρι
τῆς Ρέας, τὸν ἀνώτατο τὸ θρόνο πᾶχει ἀπ᾽ ὅλους
αὐτή. Καὶ ζοῦν᾽ἐκεῖ ὁ Πηλεύς, κι᾽ὁ Κάδμος καί, τοῦ Δία
ἀφοῦ μαλάξει τὴν καρδιὰ μὲ παρακάλια, φέρνει
τὸν ᾽Αχιλλέα ἡ μάννα του.

Στροφὴ Ε΄.

Τὸν Ἕκτορ᾽ αὐτὸς σκότωσε,
τὸν φοβερὸ κι᾽ἀνίκητο τῆς Τροίας στύλο, ἀκόμα
τὸν Κύκνο, τὸν Αἰθίοπα, τῆς ᾽Ηῶς τὸν γιό. Σαγίτες
μὲς τὴ φαρέτρα μου γοργὲς κρατῶ πολλές· Τὶς νοιώθουν
οἱ διαλεκτοί· γιὰ τοὺς πολλοὺς ἑρμηνευτάδες θέλουν.
Σοφὸς ἐκεῖνος ποῦ πολλὰ γεννησιμιό του ξέρει.
Μὰ ἐκεῖνοι ποῦ μὲ τὴ σπουδὴ κατόπι ἐμάθαν, κρώζουν
ὡσὰν κοράκια οἱ φλύαροι,
βραχνά, ἄκριτα μπρὸς στὸν ἀητό, τὸ θεῖο πουλὶ τοῦ Δία.

᾽Αντιστροφὴ Ε΄.

Τὸ τόξο τώρα κράτησε,
σημάδι πάρε καὶ γιὰ πές, ψυχή μου, ποῦ τὰ βέλη
τὰ δοξασμένα ρίχνουμε τοῦ μεστωμένου νοῦ μου;
Νά! κατὰ τὸν ᾽Ακράγαντα σημάδευε. Καὶ λόγο
θὰ πῶ θεοφοβούμενο, κι᾽ ἀληθινὸ ἕνα λόγο:
Ἡ χώρα αὐτὴ δὲ γέννησε, τώρα ἑκατὸ εἶναι χρόνια,
κανένα γενναιότερο στοὺς φίλους του εὐεργέτη,
ἢ νἄχῃ πιὸ γερὸ τὸ νοῦ
ἀπὸ τὸ Θήρωνα, λαμπρὸ τοῦ ᾽Ακράγαντα βλαστάρι.

᾽Επῳδὸς Ε΄.

Μὰ καὶ τὸν ἔπαινο ἔρχεται νὰ τόνε πνίξῃ κόρος,
ὄχι γιατὶ πρεπούμενο, μὰ γιατὶ ἡ ζούλεια θέλει
κακῶν ἀνθρώπων, τὰ καλὰ ποῦ αὐτὸς τοὺς ἔχει δώσει
νὰ τὰ πληρώσουν μὲ βρισιές. Μὰ ἂν μέτρησες τὴν ἄμμο
τῆς θάλασσας, ὁ Θήρωνας τὶς χάρες πῶχει κάμει
νὰ ἀνιστορήσῃς θὰ μπορῇς.

Δ. Π. Φωτεινός.

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΗΣ ΑΥΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ

ΜΑΡΓΑΡΙΤΕΣ

Ἤτανε συννεφιὰ ἀπὸ κεῖνες τὶς Μαρτιάτικες τὶς μισόθαμπες συννεφιὲς ποῦ κάνουνε τὸ φῶς τοῦ ἥλιου λευκότατο καὶ θαμπὸ σὰ φῶς δυνατὸ πίσω ἀπὸ γλόμπο θαμπό. Εἴχαμε ἀναιβῆ τὸ βουνὸ μὲ τὰ πευκάκια τὰ πολλά, ἡ Καλή μου, ἡ θειά της, ὁ ᾽Αντώνης κι᾽ ἐγώ. ᾽Από κεῖ βλέπαμε ὅλα τὰ τρογυρινὰ βουναλάκια, ποῦ ἡ βραδινὴ πάχνη τοὺς ἔδινε κάθε μανοῦ κι᾽ ἄλλο χρῶμα. Τὰ κοντινὰ βουναλάκια πράσινα, τὰ πιὸ ἐκεῖ σὰ γαλανά, τὰ πιὸ πέρα μισογάλανα, ἀκόμα πιὸ πέρα μολυβιὰ κι᾽ ἔπειτα τὰ μακρυνὰ ἀχνὰ χωρὶς χρῶμα, μόνο μὲ γραμμὲς ἀδρὲς ποῦ ξεχωρίζανε στὴν πάχνη. Τί ὄμορφα καὶ πόσο ξεκούραστα ἀναιβήκαμε· στὸ δρόμο ὅλοι μαζὺ ὅσο ἀναιβαίναμε μαζέβαμε χαμοανθάκια τοῦ βουνοῦ· γαλανά, κίτρινα, κατακόκκινα, χλωμά, πρασινάδες καὶ πιὸ πολὺ ἀπ᾽ ὅλα σουρομαδήσαμε καὶ φορτωθήκαμε Μαργαρίτες. Μαργαρίτες μεγάλες μὲ πέταλα μεγάλα καὶ λευκότατα, πολλὲς εἴχανε πεθάνει, ἄλλες εἴχανε ζαρώσει, ἐμεῖς μαζέβαμε ὅσες εἴτανε στὸν καιρό τους, τὶς πιὸ φουντωτὲς, τὶς πιὸ ζωηρές, τὶς πιὸ ὄμορφες. Ἡ θεία μας ἔβλεπε λαχταριστὰ τοὺς ζοχοὺς καὶ τὰ ραδίκια ποῦ πλατιά, πλατιὰ ξεχωρίζανε μ᾽ ὀρθάνοιχτα πράσινα πράσινα φύλλα στὶς ἀπάτητες μεριὲς τοῦ βουνοῦ, αὐτά, μᾶς ἔλεγε, εἶναι ὄμορφη σαλάτα ζεστὰ ζεστά. Ἡ Καλή μου μάζεβε ἄνθια διαλέγοντας τὶς πιὸ μεγάλες καὶ πιὸ ὄμορφες μαργαρίτες μὲ τὰ μεγάλα καὶ πολλὰ φύλλα· ὁ ᾽Αντώνης ἀναθυμούνταν τὰ πουλιὰ καὶ τὰ χελιδόνια ποῦ πίνουνε τὴν πρωϊνὴ δροσιὰ ἀπὸ τὰ χόρτα τοῦ κάμπου κι᾽ ἀπὲς τὸ δειλινὸ μὲ μύριες φτεροκοπὲς ἀψηλοχαμηλοπετοῦνε ἐδῶ κι᾽ ἐκεῖ τραγουδώντας τὴ Ζωὴ καὶ τὴν ᾽Αγάπη· κι᾽ ἐγὼ λογάριαζα πόσα καὶ πόσα χαμοανθάκια κρυμμένα μέσα στὰ χόρτα τ᾽ ἄγρια κι᾽ ἀψηλὰ, πόσες πάλε μαργαρίτες καὶ λογιῶ λογιῶ λουλούδια ἀνθίζουνε σὲ παράμερες καὶ ἀπάτητες μεριὲς τοῦ βουνοῦ, καὶ τὴν ὀμορφιά τους δὲν τὴν βλέπει κανεὶς . . . κανεὶς . . . πεθαίνουνε στὸ τέλος χωρὶς νὰ τὶς δῇ ἀνθρώπινο μάτι. ᾽Αλαργινὰ ἀντηχοῦσαν ἀνάρια σὲ διαφόρους ἁρμονικοὺς τόνους τὰ κουδουνάκια τῶν κοπαδιῶν ποῦ γυρίζανε στὸ χωριό· πότε καὶ πότε καθαρὴ ἡ φωνὴ τοῦ τσομπάνη ποῦ μιλοῦσε μὲ τὸν μπροστάρη, μὲ τὸ σκυλί του, μὲ τὰ πρόβατά του, καὶ μὲ τὸ βουνό· ουχαα...α... ουϊ...ὶ... κι᾽ ἀπὲς ἡ φλογέρα . . .

Ὥρα γιὰ τὸ χωριό· τί ὄμορφα ποῦ ἀρχίσαμε καὶ κατηφορίζαμε· κι᾽ ὅλοι μας τὰ ἴδια πάλε· μαζέβαμε μαργαρίτες· μαζέβαμε σὰν νὰ θέλαμε νὰ θερίσωμε ὅλα τἄνθια τοῦ βουνοῦ· κι᾽ ὅλο ἕνα μαζέβοντας καὶ περπατώντας ζυγώναμε στὸ χωριό. Κἄνα δυὸ λεφτὰ ἡ Καλή μου δὲ μοῦ μίλησε· πρὶ γυρίσω νὰ δῶ ἄνοιωσα μὲ τὴν ψυχή μου πῶς κάτι εἶχε· γύρισα μονομιᾶς μὲ τὰ χέρια γεμάτα ἄνθια.

— Νὰ βάστα αὐτὰ νὰ σοῦ κόψω κι᾽ ἄλλα.

Τὰ πῆρε καὶ μοῦ χαλογέλασε λίγο.

— Τί ἔχεις μάτια μου καὶ δὲ μιλᾶς;

— Τρεῖς μαργαρίτες μάδησα καὶ οἱ τρεῖς . . .

— Οὔ . . . οἱ μαργαρίτες σου, λένε ψέματα, νὰ μάδησε αὐτή, εἶπα, κι᾽ ἔκοψα μιὰ ποῦ ἔτυχε μπρός μου.

Τὴ μάδησε φύλλο, φύλλο, τὸ προσωπάκι της λαμποκόπησε χαρούμενο, γελαστό.

— Ναί . . . ναί . . . τὴ διάλεξες.

— Νὰ ἄλλη λοιπόν, κι᾽ ἔκοψα μιὰ ἄλλη μαργαρίτα ἔτσι στὴν τύχη.

Τὴ μάδησε κι᾽ αὐτὴ φύλλο, φύλλο, τὸ προσωπάκι της τώρα ξαναλαμποκόπησε πιὸ χαρούμενο, πιὸ γελαστό. Ὁ ἥλιος ξέσκισε κάτι σύννεφα κι᾽ ἔβλεπε χρυσοκόκκινος πρὶ βασιλέψῃ τὰ βουνά, τὰ πευκάκια, τὸν κάμπο, τὶς μαργαρίτες, τὴν Καλή μου.

— Εἶδες, τῆς εἶπα, ἐμένα τί ἀλήθεια ποῦ λένε οἱ μαργαρίτες μου;

Ξαναχαμογέλασε χαρούμενη πιὸ πολὺ ἀπ᾽ ὅλες τὶς φορές, κι᾽ ἔτσι προχωρούσαμε καταιβαίνοντας ὅλοι μαζύ· κόψαμε καὶ ἄνθια ἀγριαχλαδιᾶς.

Πρὶ βραδιάσῃ καλὰ εἴμαστε μέσα στὸ χωριὸ καὶ πηγαίναμε σπίτι φορτωμένοι τὶς θερισμένες μαργαρίτες. Τὶς βάλαμε μιά, μιά, μέσα σὲ ἀνθογυάλια· ἀλλάζαμε συχνὰ τὸ νερὸ καὶ κράτησαν χλωρὲς κάμποσες μέρες. Ἡ Καλή μου κι᾽ ἐγὼ βλέπαμε μὲ πόνον τὶς μαργαρίτες ποῦ πεθαίνανε κάθε μέρα κι᾽ ἄδειαζαν σιγὰ σιγὰ τ᾽ ἀνθογυάλια.

Ὁ ᾽Αντώνης λυπούντανε ποῦ τοὺς ἔλειπεν ἡ δροσιὰ τῆς αὐγῆς ἀπὸ τὰ φύλλα, γιὰ ν᾽ ἄρχωνται τὰ πουλιὰ καὶ τὰ χελιδόνια νὰ πίνουνε ἀπὸ τὶς σταλαματιές τους.

Νῖκος Σαντοριναῖος.

Η ΚΑΡΔΙΑ ΜΟΥ

Εἶναι ἡ καρδιά μου κοιμητήριο
μεγάλο, τὶς ἀγάπες μου ποῦ κρύβει,
ἀγάπες, ποῦ λίγες στιγμὲς μοῦ ζήσανε,
κι᾽ ἄλλες, ποῦ χρόνια ζήσανε καὶ σκύβει
ἡ σκέψη μου τώρα θλιμμένη
καὶ τὴ φιλᾷ κι᾽ ἀργοπεθαίνει.

᾽Αργύρης Ν. Κόρακας.

Μὴ παῦε δρῶν· ἀπελευθερώσου τῶν προλήψεων· ἀγωνίζου καὶ πρὸ πάντων πράττε συμφώνως πρὸ τὰς πεποιθήσεις σου. Δὲν ὑπάρχει θανάσιμον ἁμάρτημα εἰμὴ τὸ ψεῦδος. Τὸ μάλιστα θανάσιμον ἁμάρτημα εἶναι τὸ ψεῦδος, ὅπερ ἀποτείνει τις πρὸς ἑαυτόν.

᾽Ε. Ἴψεν.

Ν. Β. ΓΟΓΟΛ

ΝΥΞ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ
Η
Η ΠΝΙΓΜΕΝΗ

*Τὸ μελωδικὸν ἆσμα διεχύνετο εἰς τὸ χωρίον ***. Κατὰ τὴν ὥραν ἀκριβῶς ἐκείνην, κατὰ τὴν ὁποίαν κατάκοποι ἀπὸ τὴν ἐργασίαν τῆς ἡμέρας καὶ τὰς φροντίδας οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι συνηθροίζοντο θορυβωδῶς εἰς κύκλον ὑπὸ τὴν λάμψιν τῆς καθαρᾶς σελήνης, ἵνα ἐκχύσουν τὴν εὐθυμίαν των εἰς μελαγχολικοὺς ἤχους.*

Ἡ ἑσπέρα ἐκείνη ἐσκόρπιζε μελαγχολίαν καὶ περιέπτυσσε ρεμβωδῶς τὸν γλαυκὸν οὐρανόν.

Ἡ αὐγὴ ἐπεφαίνετο καὶ τὰ ἄσματα δὲν ἔπαυον.

Ὁ νεαρὸς Κοζάκος Λιέβκο, ὁ υἱὸς τοῦ προεστῶτος τοῦ χωρίου, μὲ τὴν πανδούρα (1) εἰς τὰς χεῖρας, ἐξέφυγεν ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν τραγουδιστῶν. Βαίνων ἔκρουε τὰς χορδὰς τῆς πανδούρας του καὶ ἐχόρευεν. Αἴφνης ἔστη πρὸ τῆς θύρας καλύβης τινός, τὴν ὁποίαν περιετριγύριζον χαμηλαὶ βυσσινέαι. Τίνος ἦτο ἡ καλύβη αὕτη; Τίνος ἦτο ἡ θύρα; ᾽Επὶ μικρὸν σιωπήσας ἤρξατο κατόπιν παίζων καὶ ψάλλων:

Ὁ ἥλιος χαμηλόνει, τὸ βράδυ κόντευε,
Ἔβγα γιὰ μένα ὄξω χρυσῆ καρδούλα μου.

— Δὲν εἶναι ἐδῶ, φαίνεται, στὰ γερὰ κοιμήθηκε ἡ ὀμορφούλα μου, εἶπεν ὁ Κοζάκος ἀποπερατώσας τὸ ἆσμα καὶ πλησιάσας πρὸς τὸ παράθυρον.

— Γαλιοῦ, Γαλιοῦ! κοιμᾶσαι ἢ δὲ θέλεις νὰ βγῇς; Θὰ φοβᾶσαι, φαίνεται, νὰ μὴ μᾶς διῇ κανείς, ἢ ἴσως δὲ θέλεις νὰ βγάλῃς τὸ ἄσπρο πρόσωπό σου στὸ κρύο; Μὴ φοβᾶσαι, δὲν εἶναι κανείς, ἐγὼ θὰ σὲ σκεπάσω μὲ τὸ ροῦχό μου, θὰ σὲ τυλίξω στὸ ζουνάρι μου, θὰ σὲ κρύψω μὲ τὰ χέρια μου. Καὶ δὲ θὰ μᾶς διῇ κανείς. Κι᾽ ἂν ὅμως ἀρχινήσῃ νὰ φυσάῃ κρύος ἀγέρας θὰ σὲ σφίξω τότε πιὸ κοντὰ στὴν καρδιά μου, θὰ σὲ ζεστάνω μὲ τὰ φιλιά μου, θὰ βάλω τὰ ἄσπρα τὰ ποδαράκια σου μέσα στὸ σκοῦφό μου. Καρδιά μου, ψαράκι μου, περήφανο κορίτσι! εἶπε δι᾽ ἰσχυροτέρας φωνῆς, ἥτις ὡμοίαζε πρὸς φωνὴν ταπεινωμένου καὶ ἐντροπιασμένου.

— Σύ, ἀγαπᾷς νὰ μὲ περιπαίζῃς· χαῖρε.

Καὶ εἰπὼν ταῦτα ἐστράφη, ἔθεσε τὸν σκοῦφόν του λοξὰ καὶ ὑπερηφάνως ἀπεσύρθη τοῦ παραθύρου, κρούων ἐλαφρῶς τὰς χορδὰς τῆς πανδούρας. ᾽Αλλὰ τότε τὸ ξύλινον ρόπτρον τῆς θύρας ἐστράφη, ἡ θύρα ἤνοιξε τρίζουσα καὶ μία κόρη, δεκαεπτὰ ἀνοίξεις μόλις ἀριθμοῦσα, δειλῶς παρατηροῦσα καὶ μὴ ἀφήσασα τὸ ξύλινον ρόπτρον ὑπεσκέλισε τὸ κατώφλιον, Εἰς τὸ

(1) Εἶδος κιθάρας.

ἡμίφως ἤστραπτον ὡς δύο ἀστέρες, οἱ ζωηροὶ ὀφθαλμοί της, ἔλαμπε τὸ κοράλλινον περιδέραιόν της. Καὶ ἀπὸ τοὺς ὡς ἀετοῦ ὀφθαλμοὺς τοῦ νέου δὲν ἠδύνατο νὰ κρυφθῇ οὔτε τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα, τὸ ὁποῖον ἀνέθωρεν ἐπὶ τῶν παρειῶν της.

— Τί ἀνυπόμονος ποῦ εἶσαι! τοῦ ἐψιθύρισεν ἐκείνη ταπεινῶς. Θύμωσες! Γιατί διάλεξες τέτοια ὥρα; Ὅλος ὁ κόσμος γυρίζει τώρα στοὺς δρόμους γιὰ τὶς δουλειές του... Ἐγὼ ὅλη τρέμω...

— Ὤ! μὴν τρέμῃς, ἀγάπη μου! Ἔλα πιὸ κοντά μου, ἐψιθύρισεν ὁ νέος φιλῶν αὐτήν, ἐνῷ ἄφινε τὴν πανδούραν, ἥτις ἐκρέματο διὰ λωρίου ἐκ τοῦ ὤμου του, νὰ πέσῃ καὶ ἐκάθησε πλησίον της ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς θύρας τῆς καλύβης. Ξέρεις πῶς καὶ μιὰ στιγμὴ ἀκόμη νὰ μὴ σὲ διῶ πικραίνουμαι;

— Ξέρεις, τί συλλογιοῦμαι; τὸν διέκοψεν ἡ κόρη σύννους, στυλώσασα ἐπ' αὐτοῦ τὸ βλέμμα. Κάτι μὲ μουρμουρίζει σταυτὶ πῶς ἀπὸ τώρα κι' ὀμπρὸς δὲ θὰ βλεπούμαστε τόσον συχνά. Ἐδῶ οἱ ἄνθρωποι εἶναι κακοί. Τὰ κορίτσια κοιτάζουνε μὲ ζούλεια καὶ ταγώρια... Καὶ μάλιστα τώρα τελευταῖα παρατηρῶ πῶς καὶ ἡ μητέρα μου μὲ πέρνει τὸ κατόπι, γίνηκε πιὸ αὐστηρά. Ὅταν ἔλεγα τὸν πόνο μου στοὺς ξένους εἴμουν πιὸ εὐχαριστημένη.

Εἰς τοὺς τελευταίους λόγους κάποια ἔκφρασις θλίψεως ἐσημειώθη εἰς τὸ πρόσωπόν της.

— Μόνον δύο μῆνες εἶσαι στὸ πατρικό σου καὶ στεναχωρέθηκες κιόλας. Μπορεῖ καὶ μένα νὰ μὲ βαρέθηκες.

— Ὤ, ὄχι δὲ σὲ βαρέθηκα, εἶπεν ἐκείνη μειδιάσασα. Ἐγὼ σ' ἀγαπῶ, μαυροφρύδη, κοζάκε. Σ' ἀγαπῶ γιατί ἔχεις καστανὰ τὰ μάτια κι' ἅμα μὲ κοιτάζεις θαρρῶ πῶς πετᾷ ἡ καρδιά μου· καὶ χαίρεται καὶ εὐχαριστιέται. Σ' ἀγαπῶ γιατί μὲ χάρι στρίβεις τὸ μουστάκι σου τὸ μαῦρο, γιατί περπατεῖς στὸ δρόμο καὶ παίζεις τὴν πανδούρα σου καὶ τραγουδεῖς καὶ μ' ἀρέσει νὰ σ' ἀκούω.

— Ὤ, Γάλια μου! ἀνέκραξεν ὁ νέος φιλῶν καὶ σφίγγων αὐτὴν περισσότερον εἰς τὸ στῆθός του.

— Στάσου! Φθάνει, Λιέβκο! Πές μου πρῶτα μίλησες, ἐσύ, μὲ τὸν πατέρα;

— Τί; εἶπεν ἐκεῖνος ὡς νὰ ἀφυπνίσθη τοῦ ὕπνου. Πῶς ἐγὼ θέλω νὰ παντρευθῶ καὶ σὺ θέλεις νὰ μὲ πάρῃς γιὰ ἄντρα; Τὸ εἶπα.

Ἡ φράσις αὕτη ἐξῆλθε τοῦ στόματός του μὲ κάποιαν δυσθυμίαν.

— Ἔ, λοιπόν;

— Τί νὰ κάμω μαζί του; Καμώθηκε ὁ παλιόγερος κατὰ τὴ συνήθειά του, τὸν κουφό. Τίποτε δὲν ἀκούει καὶ ὅμως μαλλώνει ποῦ γυρίζω, ὁ Θεὸς ξέρει ποῦ, καὶ κάνω τρέλλες μὲ τὰ παλληκάρια στοὺς δρόμους... Ἀλλά, ἐσύ, μὴ λυπᾶσαι, Γαλιοῦ μου! Νά, σοῦ δίνω τὸν κοζάκικο λόγο μου, πῶς θὰ τὸν καταφέρω στὰ τελευταῖα.

— Βέβαια, φτάνει μόνο ἕνα λόγο νὰ πῇς σύ, Λιέβκο καὶ ὅλα θὰ γίνουν κατὰ τὸ θέλημά σου. Αὐτὸ ἐγὼ τὸ ξέρω ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. Καμμιὰ φορὰ λέγω νὰ μὴ σ' ἀκούσω καὶ ἅμα πῇς τίποτε, χωρὶς νὰ θέλω τὸ κάμω, ὅ,τι κι' ἂν εἶναι. Κοίταξε, κοίταξε, ἐξηκολούθει ἐκείνη ἀκουμβήσασα τὴν κεφαλήν της ἐπὶ τοῦ ὤμου του καὶ ὑψώσασα τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὰ ἄνω. Ὁ οὐρανὸς ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν βυσσινεῶν, αἵτινες ἦσαν φυτευμέναι πρὸ τῆς καλύβης.

— Κοίταξε, νά, νά, ἐκεῖ μακρυὰ φανῆκαν τἀστράκια, ἕνα, ἄλλο, τρία, τέσσαρα, πέντε... Δὲν εἶναι ἀλήθεια, ὅτι οἱ ἄγγελοι τοῦ Θεοῦ, ἄνοιξαν τὰ παραθυράκια τῶν μικρῶν ἁγίων σπητιῶν των εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ μᾶς κοιτάζουν; Ναί, Λιέβκο; Βλέπεις, αὐτοὶ κοιτάζουν τὴ γῆ μας. Τί καλὰ θὰ εἴτανε νὰ εἶχαν οἱ ἄνθρωποι φτερὰ σὰν τὰ πουλιὰ καὶ νὰ πετοῦσαν ἐκεῖ ἀψηλά, ἀψηλά... Οὔχ! φόβος ποῦ εἶναι! Οὔτε οἱ βαλανιδιὲς δὲ φτάνουν ἴσια μὲ κεῖ. Ὅμως, λένε, ὅτι εἶναι κάπου, σὲ κάποιο μακρυνὸ μέρος, ἕνα τέτοιο δέντρο, ποῦ ἡ κορυφή του φθάνει ὡς τὸν οὐρανό, καὶ ὁ Θεὸς ἀνεβοκατεβαίνει στὴ γῆ ἀπὸ βραδὺς τὶς ἄγιες μέρες.

— Ὄχι, Γαλιοῦ, ὁ Θεὸς ἔχει μιὰ μακριὰ σκάλα ποῦ φτάνει ἀπ' τὸν οὐρανὸ ὡς τὴ γῆ. Αὐτὴ τὴ σκάλα τὴ βάζουν ἀπὸ βραδὺς τῆς Ἁγίας Ἀνάστασης οἱ ἅγιοι Ἀρχάγγελοι καὶ μόλις ὁ Θεὸς πατήσῃ τὸ πρῶτο σκαλοπάτι ὅλοι οἱ ὄξω ἀποδῶ πέφτουν τἀπάνω κάτω καὶ μαζωμένοι πᾶνε στὴν κόλαση καὶ γι' αὐτὸ στὶς γιορτὲς τοῦ Χριστοῦ κανένας ὀξωαποδῶ δὲ βρίσκεται στὴ γῆς ἀπάνω.

— Πῶς κουνιέται τὸ νερό, σὰν παιδὶ στὴν κούνια μέσα, ἐξηκολούθησεν ἡ Γάλια, δεικνύουσα τὴν λίμνην, τριγυριζομένην ὑπὸ σκιώδους καὶ κάπως ἀγρίου δάσους καὶ ἡ ὁποία ἐθρηνεῖτο ὑπὸ τῶν ἰτεῶν, αἵτινες ἐβύθιζον εἰς αὐτὴν τοὺς κλάδους των. Ὡμοίαζεν ὡς γέρων ἡ λίμνη ἐκείνη, κρατῶν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸν ἀπέραντον οὐρανὸν μὲ τὰ ἄστρα, εἰς τὰ ὁποῖα ἔδιδε παγωμένα φιλιὰ καὶ τὰ ὁποῖα θαμπὰ ἔτρεχον ὁρμητικῶς διὰ μέσου τῆς θερμῆς νυκτερινῆς ἀτμοσφαίρας, ὡς νὰ προῃσθάνοντο τὴν πλησιάζουσαν ἐμφάνισιν τοῦ φεγγοβολοῦντος βασιλέως τῆς ἡμέρας. Πλησίον τοῦ δάσους, ἐπὶ τοῦ βουνοῦ ἐφαίνετο κοιμωμένη ἐλαφρῶς, μὲ κλεισμένα τὰ παραθυρόφυλλα ξυλίνη τις οἰκία· βρύα καὶ ἄγρια χόρτα ἐκάλυπτον τὴν στέγην της· πρὸ τῶν παραθύρων της ἀνεπτύχθησαν σγουραὶ μηλέαι· τὸ δάσος καλύπτον αὐτὴν διὰ τῆς σκιᾶς του τῇ προσέδιδε ἀγρίαν τινὰ κατήφειαν. Κάτωθεν αὐτῆς καὶ μέχρι τῆς λίμνης ἐξηπλοῦτο ὁλόκληρον δάσος ἐκ καρυῶν.

— Θυμοῦμαι, σὰν ὄνειρο, εἶπεν ἡ Γάννα, ἔχουσα πάντοτε ἐστραμμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν Κοζάκον, εἶναι τώρα πολλὰ χρόνια, εἶμουν τότε μικρὴ καὶ ζοῦσα στὴ μάννα μου κοντά, λέγανε πῶς σ' αὐτὸ τὸ σπῆτι ἔγινε κάτι πολὺ φοβερό. Λιέβκο, σύ, βέβαια, θὰ τὸ ξέρῃς, πές μου το...

— Τί τὸ θέλεις, ὀμορφούλα μου. Λίγα λένε οἱ γριὲς καὶ ὁ ἀνόητος κόσμος; Μόνο θὰ χαλάσῃς τὸ κέφι σου. θἀρχίσῃς νὰ φοβᾶσαι καὶ δὲ θὰ κοιμηθῇς ἥσυχη.

— Πές το, πές το, καλέ μου μαυροφρύδη! ἔλεγεν ἐκείνη κολλῶσα τὸ πρόσωπόν της ἐπὶ τῶν παρειῶν του καὶ φιλοῦσα αὐτόν. Ὄχι, ἐσύ, φαίνεται, δὲ μ' ἀγαπᾷς. Ἔχεις ἄλλο κορίτσι. Ἐγὼ δὲ θὰ φοβοῦμαι, θὰ κοιμηθῶ ἥσυχα τὴ νύχτα. Ἂν δὲ θὰ τὸ πῇς τώρα, δὲ θὰ κοιμηθῶ, θὰ βασανίζωμαι καὶ θὰ συλλογιοῦμαι... Πές το, Λιέβκο!...

— Ἀλλήθεια εἶναι, φαίνεται, ποῦ λένε πῶς τὰ κορίτσια ἔχουν ἕνα διάβολο μέσα τους, ποῦ τὰ βάζει σὲ πειρασμόν. Λοιπὸν ἄκουσε. Πρὸ πολλὰ χρόνια, ἀγάπη μου, ζοῦσε σ' αὐτὸ τὸ σπίτι ἕνας σότνια (1). Ὁ σόσότνια αὐτὸς εἶχε κόρη, ὡραία κοπέλλα, ἄσπρη σὰν τὸ χιόνι, σὰν τὸ πρόσωπό σου. Ἡ γυναῖκά του εἶχε πεθάνει πρὸ πολλοῦ. Σκέφτηκε ὁ σότνια νὰ ξαναπανδρευτῇ.

— Θὰ μὲ κοιτάζῃς πάλε σὰν καὶ πρῶτα, πατέρα, ἅμα πάρῃς ἄλλη γυναῖκα;—Ναί, κόρη μου, πιὸ πολὺ ἀπὸ πρῶτα θὰ σἔχω στὴν καρδία μου! Θὰ σοῦ χαρίζω ἀκόμα πειὸ καλλίτερα σκουλαρίκια καὶ κοράλλια γιὰ τὸ λαιμό σου.

Ἔφερεν ὁ σότνιας τὴ νέα γυναῖκά του στὸ καινούριο σπίτι. Ἡ γυναῖκά του αὐτὴ εἴτανε ὄμορφη. Τὰ μάγουλά της κόκκινα καὶ ἄσπρη κάτασπρη· ἀλλὰ τόσο ἄγρια κοίταζε τὴν προγονή της, ποῦ αὐτὴ ἔβγαλε τὶς φωνές. Ἕνα λόγο κὰν δὲ γύρισε νὰ τῆς πῇ. Νύχτωσε· ὁ σότνια κ' ἡ γυναῖκά του πήγανε στὴν κρεββατοκάμαρα τους, κλείστηκε κ' ἡ λευκὴ κοπέλλα στὸ καμαράκι της. Ἐκεῖ στεναχωρέθηκε πολὺ κι' ἄρχισε νὰ κλαίῃ. Ἄξαφνα βλέπει μιὰ ἄγρια μαύρη γάτα νὰ ἔρχεται κοντά της: τὸ μαλλί της ἔκαιε καὶ τὰ σιδερένια νύχια της κροτοῦσαν στὸ πάτωμα. Ἀπ' τὴν τρομάρα τὸ κορίτσι πηδᾷ ἐπάνω στὸ σκαμνί, ἡ γάτα τὸ κυνηγᾷ, ξαναπήδησε στὸ κρεββάτι του, ἡ γάτα τὸ ἀκολούθησε, ἔτρεχε κατόπι καὶ μὲ μιᾶς πετιέται στὸ λαιμό του κσὶ τὸ σφίγγει δυνατὰ νὰ τὸ πνίξῃ. Ξεφωνίζοντας ἡ κοπέλλα τὴν ἐπέταξε ἀπὸ πάνω της, τὴν ἔρριψε στὸ πάτωμα. Ἡ τρομερὴ γάτα ὅμως πάλε τρέχει ἀπάνω της. Τότε στεναχωρέθηκε πολύ. Στὸν τοῖχο κρέμονταν τὸ σπαθὶ τοῦ πατέρα της. τὸ ἁρπάζει καὶ χτυπᾷ μιὰ μ' αὐτὸ στὸ πάτωμα· τότε τὰ σιδερένια νύχια τῆς γάτας ξεφεύγουν κι' αὐτὴ σφυρίζοντας χάθηκε στὴ σκοτεινὴ γωνιά.

Ὅλη τὴν ἡμέρα ἡ καινούρια γυναῖκα δὲ βγῆκε ἀπὸ τὴν κάμαρή της· τὴν τρίτη μέρα βγῆκε μὲ δεμένο τὸ χέρι της. Κατάλαβε ἡ δύστυχη κοπέλλα πῶς ἡ μητρυιά της εἶταν μάγισσα καὶ ὅτι αὐτὴ τῆς ἔκοψε τὸ χέρι. Τὴν τετάρτη μέρα πρόσταξε ὁ σότνια τὴν κόρη του νὰ φέρνῃ νερό, νὰ σκουπίζῃ τὸ σπίτι, σὰν πρόστυχια χωριάτισσα καὶ νὰ μὴν πηγαίνῃ στὶς ξεχωριστὲς κάμαρες τοῦ ἀντρόγυνου. Δύσκολα τῆς ἤρταν τῆς κόρης, μὰ τί μποροῦσε νὰ κάμῃ; Ἄρχισε νὰ κάμῃ τὰ θελήματα τοῦ πατέρα της. Τὴν πέμπτη μέρα ὁ σότνια ἔδιωξε τὴν κόρη του ξυπόλυτη ἀπὸ τὸ σπίτι, οὔτε ἕνα κομμάτι ψωμὶ κἂν δὲν τῆς ἔδωκε γιὰ τὸ δρόμο. Τότε ἡ δύστυχη ἡ κοπέλλα σκέπασε τὸ ἄσπρο πρόσωπό της μὲ τὰ χέρια της κ' ἔκλαψε πικρά!—Κατάστρεψες, πατέρα, τὴν κόρη σου! Κατέστρεψε ἡ μάγισσα τὴν ἁμαρτωλὴ ψυχή σου! Ἂς σὲ συγχωρέσῃ ὁ Θεός· καὶ φαίνεται πῶς ἐκεῖνος δὲ θέλει ἐγὼ ἡ ἄμοιρη νὰ ζῶ στὸν κόσμο...»

— Καὶ νὰ βλέπῃς;... στραφεὶς ὁ Λιέβκο πρὸς τὴν Γάννα καὶ δεικνύων διὰ τοῦ δακτύλου τὴν ἐν τῷ δάσει οἰκίαν, εἶπε. Κοίταξε ἐκεῖ, πιὸ μακριὰ ἀπ' τὸ σπίτι, στὸ πιὸ ἀψηλὸ ἀκρογιάλι. Ἀπ' αὐτὸ τ' ἀκρογιάλι ἔπεσε ἡ κοπέλλα στὸ νερὸ καὶ ἀπὸ τότες δὲ ζῇ πιὰ στὸν κόσμο....

— Κ' ἡ μάγισσα; μετὰ φόβου ἠρώτησε ἡ Γάννα ἀτενίζουσα τὸν κοζάκον μὲ τοὺς δακρύοντας ὀφθαλμούς της.

— Ἡ μάγισσα; Οἱ γριές, λένε, πῶς ἀπὸ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον ὅλες οἱ πνιγμένες ἅμα εἶχε φεγγάρι τὴ νύχτα ἤρχονταν εἰς τὸν κῆπο τοῦ σότνια καὶ ζεσταίνονταν στὸ φῶς; τοῦ φεγγαριοῦ, ἡ δὲ κόρη τοῦ σότνια ἔγινε ἡ μεγαλήτερη ἀπ' ὅλες αὐτές· Μία νύχτα εἶδε τὴ μητρυιά της κοντὰ στὴ λίμνη, ἔπεσε ἀπάνω της καὶ φωνάζοντας τὴν ἔσυρε μέσα στὸ νερό. Ἀλλὰ καὶ ἐκεῖ ἡ μάγισσα τὴ γλύτωσε, πέφτοντας στὸ νερὸ βρέθηκε ἀπάνω σὲ μιὰ πνιγμένη, ποῦ εἶχε τὸ καμιτσίκι, ποῦ μ' αὐτὸ θὰ τὴν ἔδερναν καὶ ἔτσι ἔγινε ἄφαντο τὸ καμιτσίκι. Πίστευε τὶς γριές! Λένε πῶς ἡ κοπέλλα τοῦ σότνια μαγεύει κάθε νύχτα ὅλες τὶς πνιγμένες καὶ κοιτάζει ἡ μιὰ τὴν ἄλλην στὰ μάτια γιὰ νὰ καταλάβῃ ποιὰ ἀπ' ὅλες εἶναι μάγισσα· ἀλλ' ὡς τώρα καμμιὰ δὲν μποροῦσε νὰ τὸ καταλάβῃ. Νά, Γάννα μου, πῶς τὰ λένε οἱ παλιοὶ ἄνθρωποι!...Ἀλλὰ ἀκούω ὁμιλία. Εἶναι οἱ δικοί μας ποῦ γυρίζουν ἀπ' τὰ τραγούδια τους. Χαῖρε, Γαλιοῦ! Κοιμήσου ἥσυχα καὶ μὴ συλλογιέσαι αὐτὰ τὰ γριάδικα παραμύθια.

Εἰπὼν ταῦτα ὁ κοζάκος τὴν ἐσφικταγγάλιασε, τὴν ἐφίλησε καὶ ἔφυγε.

— Χαῖρε, Λιέβκο! εἶπε κ' ἡ Γάννα ἀτενίσασα πρὸς τὸ σκοτεινὸν δάσος.

— Χαῖρε, Γάννα, ἠκούσθη ὄπισθέν της καὶ τὴν λέξιν ἐπηκολούθησε φίλημα.

— Γύρισες; ἐψιθύρισεν ἐκείνη βλέπουσα πρὸς τὰ ὀπίσω, ἀλλὰ διακρίνασα ἄγνωστον νέον ὀπισθοδρόμησε.

— Χαῖρε, Γάννα, ἠκούσθη ἐκ νέου καὶ αὖθις κάποιος τὴν ἐφίλησεν ἐπὶ τῆς παρειᾶς.

— Νά, καὶ ἄλλον ἔφερεν ὁ ὀξωαποδῶ, εἶπεν ἐκείνη.

— Χαῖρε, ἀγαπητὴ Γάννα!

— Ἀκόμα καὶ τρίτος!

(1) Ἑκατόνταρχος τῶν Κοζάκων.

— *Χαῖρε! χαῖρε! χαῖρε! Γάννα! καὶ ἀπὸ παντοῦ τὴν ἐρράντισαν διὰ φιλημάτων.*

— *Μὰ ἐδῶ εἶναι ὁλάκερη συμμορία! ἐφώνησεν ἡ Γάννα, ἐκφεύγουσα τοῦ πλήθους τῶν νέων, οἵτινες ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου ἔσπευδον νὰ τὴν φιλήσουν. Πῶς δὲ συχαίνουνται ὅλη τὴν ὥρα νὰ φιλοῦν. Μὰ τὸ Θεό, ἀδύνατο θὰ εἶναι πιὰ κανεὶς νὰ βγαίνῃ στὸ δρόμο!*

Μετὰ τὰς λέξεις ταύτας ἔκλεισεν ἡ θύρα μετὰ πατάγου, καὶ ἠκούσθη ὁ συριγμός, ὁ προξενηθεὶς ἐκ τῆς κινήσεως τοῦ σιδηροῦ μοχλοῦ. (*Ἀκολουθεῖ*).

Ν. Καστρινός.

ΕΡΡΙΚΟΥ ΧΑΪΝΕ

ΤΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΤΟΥ ΚΕΒΛΑΡ

I

Ἡ μητέρα του στέκεται στὸ παράθυρο κι' ὁ γυιὸς εἶναι πλαγιασμένος στὸ κρεββάτι.

— *Δὲ θέλεις νὰ σηκωθῇς, Βίλελμ, νὰ πᾷς στὴ λειτανεία;*

— *Μητέρα, εἶμαι ἄρρωστος καὶ δὲ βλέπω καὶ δὲν ἀκούω· συλλογιοῦμαι τὴ Γράτσεν, τὴ φτωχιά μου τὴν πεθαμένη κι' αὐτὸ μοῦ ξεσχίζει τὴν καρδιά.*

— *Σήκω νὰ πᾶμε στὸ Κέβλαρ. Ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ θὰ σὲ γιατρέψῃ τὴ θλιμμένη σου καρδιά.*

Ἡ λειτανεία περνᾷ κοντὰ στὸ Ρῆνο, ἔξω ἀπ' τὴν Κολωνία. Ὁ ἀγέρας φουσκόνει τὶς σημαῖες καὶ οἱ ψαλμοὶ ἀντηχοῦν παντοῦ.

Ἡ μητέρα καὶ τὸ παιδί της ἀκολουθοῦν τὸ πλῆθος καὶ οἱ δύο ψάλλουν μαζὶ μὲ τὸ χορό: «Δόξα σὲ σένα Μαρία!»

II

Ἡ Παναγία τοῦ Κέβλαρ φορεῖ σήμερα τὰ πιὸ ὄμορφα στολίδια της. Σήμερα ἔχει πολλὲς δουλειές· χιλιάδες ἔρχουνται οἱ ἄρρωστοι.

Κι' οἱ ἄρρωστοι τῆς προσφέρνουν δῶρα μέλη ἀπὸ κερί, πολλὰ πόδια καὶ χέρια κέρινα.

Καὶ ἐκεῖνος ποῦ προσφέρει ἕνα χέρι ἀπὸ κερί, τὸ ἄρρωστο χέρι του γιατρεύεται· καὶ ἐκεῖνος ποῦ προσφέρει ἕνα πόδι ἀπὸ κερί, τὸ ἄρρωστο πόδι του γιατρεύεται.

Πολλοὶ ἐπῆγαν στὸ Κέλβαρ μὲ τὰ φορεῖα καὶ τώρα χορεύουν ἀπάνω στὸ σχοινί, πολλοὶ παίζουν τώρα βιολί, ἐνῷ σὰν ἤρθαν δὲν μποροῦσαν νὰ κινήσουν μήτε ἕνα ἀπὸ τὰ δάχτυλά τους.

Ἡ μητέρα πῆρε ἕνα κομμάτι κερὶ κ' ἔκαμε μιὰ καρδιά.

— *Πήγαινέ την στὴ μητέρα τοῦ Θεοῦ, θὰ σοῦ γιατρέψῃ τὸν πόνο.*

Τὸ παιδί της πῆρε στενάζοντας τὴν κερένια καρδιὰ καὶ στενάζοντας τὴν πῆγε στὴν ἅγια εἰκόνα. Τὰ μάτια του ἐβούρκωσαν καὶ τὰ λόγια αὐτὰ ἐπλημμύρησαν τὴν καρδιά του:

— *Παντοδύναμη Μαρία, ἀμίαντη ὑπηρέτρια τοῦ Θεοῦ, βασίλισσα τοῦ οὐρανοῦ, ἄκουσε τὴν παράκλησή μου. Κοντά μας κατοικοῦσε ἡ Γράτσεν, μὰ δὲ ζῇ πιά. Μαρία, σοῦ φέρνω μιὰ καρδιὰ ἀπὸ κερί· Γιάτρεψε τὴν καρδιά μου.*

Γιάτρεψέ μου τὴ θλιμμένη καρδιὰ καὶ θὰ λέω πρωὶ βράδυ μὲ κατάνυξη: «Δόξα σὲ σένα Μαρία!»

III

Τὸ ἄρρωστο παιδὶ καὶ ἡ μητέρα του κοιμώντανε στὸ μικρό της δωμάτιο. Ἔξαφνα μπαίνει ἡ μητέρα τοῦ Θεοῦ, πατῶντας στὴν ἄκρη τῶν ποδιῶν της. Ἔγειρε πρὸς τὸν ἄρρωστο, ἀκούμπησε ἐλαφρὰ τὸ χέρι της στὴν καρδιά του καὶ ἐμειδίασε γλυκὰ καὶ ἔγινε ἄφαντη.

Ἡ μητέρα τὰ εἶδε ὅλα, ὡσὰν μέσα σὲ ὄνειρο. Βγῆκε ἀπὸ τὴν νάρκη της. Στὴν αὐλὴ οἱ σκύλοι οὐρλιαζαν δυνατά!

Ὁ γυιός της εἶταν ἐκεῖ ξαπλωμένος στὸ κρεββάτι του. Καὶ εἶταν νεκρός. Οἱ κόκκινες ἀνταύγειες τοῦ πρωϊοῦ ἔπαιζαν στὰ λευκὰ μάγουλά του.

Ἡ μητέρα σταύρωσε μὲ εὐλάβεια τὰ χέρια καὶ σιγανά, μὲ χαμηλὴ φωνὴ ἔψαλλε; «Δόξα σὲ σένα Μαρία»

Λάμπρος Γιωργίτσης.

ΤΟ ΧΕΛΙΔΟΝΙ

(Σουλλὺ Πρυντώμ).

Ἐσὺ ποῦ δὲν σκαλώνεις στὰ βουνὰ
κι' ὅμως πετᾷς ψηλὰ στὸν οὐρανό,
καὶ καταιβαίνεις σὲ κάμπο ταπεινό,
χωρὶς ποτέ σου νὰ πέσῃς πουθενά·

Σὺ ποῦ δὲν πίνεις στὸ ρεῦμα ποῦ κυλᾷ,
σὰν παίρνομε νερὸ γονατιστοί,
μὰ πίνεις ἀπ' τὸ σύννεφο ψηλά,
πρὶν ἀπὸ κεῖ βροχὴ νὰ στραγγιχτῇ·

Ἐσὺ ποῦ φεύγεις τὰ ρόδα σὰν σβυστοῦν,
νἀρθῇς τὸ Μάρτη στὰ μέρη τὰ παληὰ
καὶ μαγεμμένο γιὰ πάντα σὲ κρατοῦν
μὲ δίχως ἔννοιες ζωὴ καὶ μιὰ φωληά·

Πόσο μοῦ μοιάζεις! Κι' ἐγὼ καθὼς ἐσὺ
φεύγω ψηλὰ στὰ ὕψη τοὐρανοῦ.
Φτερὰ μοῦ δίνουν οἱ πόθοι οἱ χρυσοῖ
στὸ πέταμά σου σὲ φτάνω μὲ τὸ νοῦ.

Ταξείδια θέλω κι' ἐγὼ μὰ δὲν μπορῶ
καὶ τὴν φωληά μου ν' ἀφήσω τὴ ζεστή.
Μὲ δίχως ἔννοιες ζωὴ θὰ λαχταρῶ
καὶ μιὰν ἀγάπη γιὰ πάντοτε πιστή.

Ἐμπεδοκλῆς.

ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

ΕΝΑΣ ΚΡΙΝΟΣ ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΛΑΔΑ

Εἰς τὸ τέλος τοῦ δευτέρου ἔτους ὁ πατέρας καὶ ἡ μητέρα μου ἦλθαν στὸ Παρίσι. Ἡ ἡμέρα τοῦ ἐρχομοῦ των μὲ εἶχε προηγουμένως ἀναγγελθῆ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ μου. Κατοικοῦσαν ἤδη ἐδῶ καὶ δὲν ἦλθαν νὰ μοῦ κάνουν μίαν τοὐλάχιστον ἐπίσκεψιν. Θὰ πήγαινα ὁ καλότυχος νὰ γυρίσω τὸ Παρίσι μαζί τους. Τὴν πρώτην ἡμέρα θὰ τρώγαμε εἰς τὸ Παλὲ-Ροαγιὰλ καὶ θὰ καταντούσαμε ἔπειτα ἀπὸ πολλοὺς γύρους εἰς τὴν Γαλλικὴν Κωμῳδίαν. Μ' ὅλην τὴν χαρὰν ποῦ ἠσθανόμην διὰ τὰς ἀνελπίστους αὐτὰς δι' ἐμὲ διασκεδάσεις ἔτρεμα ὅμως κατὰ βάθος διὰ τὴν ἐντύπωσιν ὅπου θὰ ἐπροξένει πρὸ πάντων εἰς τὴν μητέρα μου ἡ ὄχι εὐχάριστος εἴδησις ἑνὸς χρέους ἑκατὸ φράγκων εἰς τὸν θυρωρὸν τῆς σχολῆς. Καὶ μποροῦσα νὰ μὴ δανεισθῶ ἀφοῦ μὲ ἐστεροῦσαν τῶν πάντων ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι χρεωστοῦσαν νὰ μοῦ παράσχουν ἀφθόνως—ἀφοῦ ἦσαν πλούσιοι—τὴν εὐμάρειαν. Τέλος τὸ ἔμαθαν. Ὁ πατέρας ἐφάνη ἐπιεικής. Ἀλλ' ἡ μητέρα ὑπῆρξε ἀμείλικτος· τὰ μάτια της ἔβγαλαν φλόγες καὶ ἐξετόξευσε ἐναντίον μου τοὺς χειροτέρους ἀναθεματισμούς. «Τί θὰ γινόμουνα εἰς τὸ μέλλον—κατὰ τὴν γνώμη της πάντοτε—ἀφοῦ ἀπὸ δέκα ἑπτὰ χρονῶν παιδὶ χρεωστοῦσα τὸν κόσμο; ἤμουνα πραγματικῶς γυιός της; ἢ μήπως εἶχα σκοπὸ νὰ καταστρέψω τὴν οἰκογένειάν μου;»

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ μου ἀσπαθεῖσα ἐπιστήμη ἀπῄτει ἔξοδα δίκαια, διότι ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὡς διπλώματης—ἦτο ἀκόλουθος τῆς Γαλλικῆς Πρεσβείας εἰς τὰς Βρυξέλλας—ἔπρεπε νὰ κρατῇ τὴ σειρά του καὶ τὴν ἀξιοπρέπειάν του, ἦτο δὰ τὸ καμάρι καὶ ἡ τιμὴ τῆς οἰκογενείας μας. Ἐνῷ ἐγώ...

Ἔπειτα ἀπὸ αὐτὸ τὸ γερὸ στόλισμα ποῦ μὲ ἐκόστισε τόσο πολὺ καὶ δημιούργησε μέσα μου τόσα παράδοξα αἰσθήματα ἀγάπης καὶ μίσους καὶ ἀποστροφῆς, ἔχασα τὸ γεῦμα τοῦ Παλὲ-Ροαγιάλ, εἶχα δὲ μέσα σ' ὅλα καὶ τὴν ἀτυχία νὰ μὴ δῶ παριστανόμενον τὸν «Βρεττανικὸν» ὑπὸ ἰοῦ διασήμου Τάλμα εἰς τὴν Γαλλικὴν κωμῳδίαν Ὁ ἀδελφός μου μὲ ξαναγύρισε σχολεῖο. Τέτοια ἦταν ἡ πρώτη μετὰ τῶν γονέων μου συνάντησις ἔπειτα ἀπὸ δώδεκα χρόνια ἀποχωρισμοῦ.

Ὅταν ἐτελείωσα τὰς ἐξετάσεις μου ὁ πατέρας μου μὲ ἀφῆκε ὑπὸ τὴν κηδεμονίαν τοῦ κυρίου Λεπίτρου, τοῦ διεθυντοῦ μας. Ἐπρόκειτο νὰ τελειοποιηθῶ εἰς τὰ ἀνώτερα μαθηματικὰ καὶ νὰ παρακολουθήσω ἐπὶ ἓν ἔτος μαθήματα νομικῆς. Ἐλεύθερος ἀπὸ τὸν πνικτικὸν ἀέρα τῆς σχολῆς καὶ ἔχων ὑπ' ἐοίκιον μιὰ κάμαρη, ἐνόμισα πρὸς στιγμὴν ὅτι ἐπῆλθε ἀνακωχὴ μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς δυστυχίας. Ἀλλὰ μόλα τὰ δεκαεννέα μου χρόνια ὁ πατέρας ἠκολούθει τὸ ἴδιον σύστημα τὸ ὁποῖον μὲ ἐστέρησε ἄλλοτε εἰς μὲν τὸ σχολεῖο τὴν τροφήν, εἰς δὲ τὸ γυμνάσιον τὰς νεανικὰς παιδιάς. Τώρα μὲ ἐστέρει τῶν ἀναγκαίων πόρων διὰ νὰ ζήσω ὀπωσοῦν ἀνέτως, Τί μπορεῖ νὰ κάνῃ κανεὶς στὸ Παρίσι δίχως χρήματα; Ἐξ ἄλλου ἡ ὀλίγη ἐλευθερία μου ἀλυσσοδέθη τεχνηέντως. Ὁ κύριος Λεπίτρ μὲ ἔδιδε ὡς συνοδὸν ἕναν του ὑπάλληλον—ὄχι ἐκ τῶν φιλοφρονεστέρων βέβαια —ὅστις εἶχε ἐντολὴν τὸ πρωῒ μὲν νὰ μὲ παραδίδῃ εἰς τὰ χέρια τοῦ καθηγητοῦ μου τὸ ἑσπέρας δὲ νὰ ἔρχεται διὰ νὰ μὲ πάρῃ πίσω καὶ νὰ μ' ἀφίσῃ ἢ μᾶλλον νὰ μὲ ἐγκαταλείψῃ εἰς τὰς τρυφερὰς περιποιήσεις τοῦ χαριτοβρύτου κ. Λεπίτρ. Ἕνα νέο κορίτσι ἄπειρο τοῦ κόσμου θὰ ἐφυλάττετο μὲ πολὺ ὀλιγωτέραν φροντίδα ἀπὸ ἐκείνην ποῦ κατέβαλε ἡ μητέρα μου—ἄγνωστον διατί—διὰ νὰ περιφρουρήσῃ τὸ ἄτομόν μου. Τὸ Παρίσι ἐφόβιζε—δικαίως ἄλλως—τοὺς γονεῖς μου. Οἱ φοιτηταὶ καὶ αὐτοὶ ἀκόμη οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων ἐνδιαφέρονται δι' ἐκεῖνο ἀκριβῶς τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει τὰς μαθητρίας. Οἱ πρῶτοι ὀνειρεύονται γυναίκας τοῦ ἐλαφροῦ κόσμου, αἱ δεύτεραι ἐρωμένους. Ἐννοεῖται ὅτι καὶ εἰς τὰς δύο περιστάσεις ὑπῆρχον ἐξαιρέσεις, σπάνιαι ὅμως εἰς τοὺς Παρισίους, κατ' αὐτὴν μάλιστα τὴν ἐποχὴν τὰ πάντα ἐδέσποζε ἡ ἀνατολικὴ λαμπρότης καὶ χλιδὴ τοῦ Παλὲ-Ροαγιάλ. Τὸ Παλὲ-Ροαγιὰλ αὐτὸ ἦτο τὸ ἐντευκτήριον τοῦ ἔρωτος, ὅπου ὅλοι οἱ λιμοκοντόροι ἔτρεχαν παραγεμισμένοι χρήματα. Τὸ τί ἐγένετο ἐκεῖ μέσα δὲν περιγράφεται. Πᾶσα αἰδὼς ἐτίθετο κατὰ μέρος καὶ ἐξετυλίσσοντο σκηναὶ τοιαῦται δυνάμεναι νὰ ἀπολιθώσωσι πραγματικῶς ἕνα νεήλυδα καὶ ἄπειρον τῶν τοιούτων πραγμάτων νεανίαν, ὅπως ἤμην ἐγώ. Τὸ Παλὲ Ροαγιὰλ καὶ ἐγὼ εἴμεθα δύο δυνάμεις ὠθούμεναι ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην χωρὶς νὰ κατορθώσουν ποτὲ νὰ συναντηθῶσι. Ἰδοὺ πῶς ἡ τύχη κατέστρεψε τὰς προσπαθείας μου καὶ εἰς τὸ ζήτημα αὐτὸ ἀκόμη. Ὁ πατέρας μου μὲ εἶχε παρουσιάσει εἰς μίαν θείαν μου κατοικοῦσαν στὸ νησάκι τοῦ Ἁγίου Λουδοβίκου ὅπου ἔπρεπε νὰ δειπνῶ τὰς πέμπτας καὶ τὰς Κυριακὰς συνοδευόμενος ἀπὸ τὴν κυρίαν ἢ τὸν κύριον Λεπίτρ, οἱ ὁποῖοι κατ' αὐτὰς ἔβγαιναν κάπως συχνότερα, καὶ ἐλάμβαναν και τὸν κόπον — οἱ καϋμένοι οἱ ἄνθρωποι — νὰ περνοῦν νὰ μὲ πέρνουν τὸ βράδυ καὶ νὰ μὲ συνοδεύουν στὴν κάμαρη μου. Ἡ μαρκησία τοῦ Λιστομὲρ ἦτο μιὰ ὑψηλὴ καὶ ξερὴ γυναῖκα τῶν ψευτοεπιδείξεων, ἀπὸ τῆς ὁποίας τὸ νοῦ δὲν ἐπέρασε ποτὲ ἡ ἰδέα νὰ μὲ προσφέρῃ οὔτε δέκα παράδες. Ἀρχαιότης εἰς τὴν ἡλικίαν, βαμμένη ὅσο μπορεῖ κανεὶς νὰ φανταστῇ, πομπώδης εἰς τὰς ἀμφιέσεις της ἐδέχετο εἰς τὸ μέγαρον της, ὡσὰν τάχα νὰ ζοῦσε ἀκόμη ὁ Λουδοβῖκος ὁ 15ος ὅλο γραίας κυρίας καὶ ἄνδρας εὐγενεῖς—γεροντοπαλλήκαρα τῆς ἀριστοκρατίας—δηλαδὴ σωστὴν κοινωνίαν ἀρχαιολογικοῦ μουσείου. Ἐνόμιζα μὲ τὰ σωστά μου ὅτι βρίσκομαι σὲ τόπο σκελεθρωμένο. Κανεὶς των δὲν μὲ ἀπηύθυνε τὸν λόγον καὶ ἐγὼ δὲν ἠσθανόμην ὁ δύστηνος τὸ θάρρος νὰ ὁμιλήσω πρῶτος. Τὰ ψυχρὰ καὶ περιφρονητικὰ βλέμματα ποῦ μοῦ ἔριχναν ἐλλικρινῶς μὲ ἐτρόμαζαν καὶ μὲ ἔφερνον εἰς ἀμηχανίαν. Ἀκριβῶς αὐτὴ ἡ ἀδιαφορία τῶν φίλων των καὶ πρώτης τῆς θείας μου μὲ ἔβαλαν κατὰ νοῦν τὴν ἰδέαν δραπετεύσεως.

Ἔπειτα μποροῦσα μιὰ χαρὰ νὰ διασκεδάσω ὅπως ἤθελα καὶ νὰ γευθῶ καὶ τοῦ ἀπηγορευμένου καρποῦ, δηλαδὴ νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ τὸ Παλὲ-Ροαγιάλ. Ὅταν ἡ μαρκησία ἡ θεία μου ἀφεῤῥεῖτο ἀπὸ τὰς περιπετείας μιᾶς παρτῖδος Βίστ δὲν ἔδιδε πλέον προσοχὴ σὲ μένα. Ὁ Γιάννης ὁ θαλαμηπόλος της δὲν ἔδινε πεντάρα διὰ τὸν κ. Λεπίτρ. Τὸ κακὸ ἦταν ποῦ κάποτε τὸ τραπέζι βαστοῦσε παρὰ πολὺ δὲν γνωρίζω ἂν ἐξ αἰτίας τῶν δοντιῶν τῶν συνδαιτημόνων ἢ φλυαρίας τοῦ κ. Λεπίτρ. Τέλος πάντων ἕνα βράδυ, μεταξὺ τῶν ὀκτὼ καὶ ἐννέα, κατέβηκα σιγά, σιγὰ τὴ σκάλα τῆς τραπεζαρίας χωρὶς νὰ μὲ πάρῃ κανεὶς μυρωδιὰ καὶ βρέθηκα στὸ δρόμο ἄνευ ἀπευκταίου. Ἀλλὰ ποία ὑπῆρξε ἡ ἔκπληξίς μου ὅταν ἐμπρὸς εἰς τὴν μεγάλην θύραν τοῦ κήπου διέκρινα τὸ ἁμάξι τοῦ κ. Λεπίτρ καὶ ἤκουσα τὸν ἴδιο νὰ μὲ φωνάζῃ μὲ τὸ ὄνομά μου. Τρεῖς φορὲς τώρα μιὰ κατηραμένη σύμπτωσις ἐματαίωνε τοὺς σκοπούς μου. Τὴν δὲ ἡμέραν κατὰ τὴν ὁποίαν, ἐντρεπόμενος εἰς ἡλικίαν εἴκοσιν ἐτῶν διὰ τὴν ἀμάθειάν μου ἀπεφάσιζα μιὰ καὶ καλὴ ν' ἀντιμετωπίσω ὅλους τοὺς κινδύνους διὰ νὰ ἀπολαύσω τοῦ ποθουμένου. Τὴν στιγμὴν λοιπὸν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ κ. Λεπίτρ ἀνέβαινε στὸ ἁμάξι του καὶ εἶχα πιὰ ἀποφασίσῃ νὰ τὸ σκάσω μιὰ ματιὰ τῆς μητέρας μου—ἡ ὁποία κατὰ μοιραίαν σύμπτωσιν ἔφτανε ἐκείνην τὴν στιγμὴν μὲ ταχυδρομκὴν ἅμαξαν—μὲ καθήλωνε εἰς τὴν θέσιν μου καὶ ἐματαίωσε ὁριστικῶς πλέον τὰ περὶ ἀποδράσεως σχέδιά μου. Ἀλλὰ εἰς ποίαν σύμπτωσιν ὤφειλον τὴν αἰφνιδίαν ἐμφάνισίν της, ἁπλούστατα. Ὁ Ναπολέων εἶχε ρίψει τὸν κύβον. Ὁ πατέρας ὅστις προεμάντευε τὴν ἐπάνοδον τῶν Βουρβόνων εἰς τὸν θρόνον τῆς Γαλλίας ἤρχετο νὰ διαφωτίσῃ τὸν ἀδελφόν μου ἀπεσπασμένον εἰς τὴν αὐτοκρατορικὴν διπλωματίαν περὶ τῆς καταστρωφῆς. Ἔφυγεν ἀπὸ τὴν Τοὺρ μαζὺ μὲ τὴν μητέρα. Ἡ μητέρα εἶχε ἐπιφορτισθῆ νὰ μὲ ξαναγυρίσῃ πίσω διὰ νὰ μὲ ἀπαλλάξῃ τῶν κινδύ-

νων εἰς οὓς θὰ περιέπιπτον ἀναμφιβόλως ἂν μὴ παρηκολούθουν προσεκτικῶς τὴν πορείαν τοῦ ἐπερχομένου ἐχθροῦ.

Σὲ μερικὰ λεπτὰ ἀπήχθην ἀπὸ τὸ Παρίσι τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἐδῶ διαμονή μου θὰ μὲ ἐκόστιζε πολὺ ἀκριβά. Τὰ βάσανα τὰ ὁποῖα προήρχοντο ἀπὸ τὴν στέρησιν παντὸς ὅτι ἡ φαντασία μου ἐπεθύμει, ἡ στενοχώρια μιᾶς ζωῆς στερουμένης καὶ τῶν ἐλαχίστων στοιχείων πρὸς εὐτυχίαν, μὲ ἠνάγκασαν νὰ ριφθῶ εἰς τὴν μελέτην ὅμοιος καὶ ἐγὼ μὲ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους οἱ ὁποῖοι ἄλλοτε ἐγκαταλειπόμενοι ὑπὸ τῆς τύχης καὶ κύπτοντες ὑπὸ τὸν πέλεκυν ἀμειλίκτου πεπρωμένου ἐκλείοντο εἰς μίαν μονὴν καὶ ἔσβυνον προώρως ἀπὸ μαρασμὸν ἐκεῖ μέσα. Σὲ μένα, ἡ φιλαγνωσία κατέστη ἀληθὲς πάθος, τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ μὲ καταστρέψῃ ἐξ αἰτίας τοῦ περιορισμοῦ εἰς ὃν ἐπέβαλον τὸν ἑαυτόν μου καθ' ἣν ἐποχὴν οἱ ὁμήλικές μου ἐπεδίδοντο εἰς διασκεδάσεις ὄχι μόνον μὴ βλαπτούσας τὴν ὑγείαν, ἀλλὰ συντελούσας εἰς τὴν εὐεξίαν τοῦ σώματος.

Αὐτὴ ἡ ἐλαφρὰ σκιαγραφία μιᾶς νεότητος τῆς ὁποίας φαντάζεσθε τὰ ἀπειράριθμα ἐλεγεῖα ἦτο ἀναγκαία διὰ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἐπιρροὴν τὴν ὁποίαν ἐξάσκησεν ἐπὶ τοῦ μέλλοντός μου. Κινῶν εἰς οἶκτον μετὰ τὰ τόσα μου βάσανα καὶ μόλα τὰ εἴκοσί μου χρόνια ἤμουν ἀκόμη μικροκαμωμένος, χλωμὸς καὶ ἀδύνατος. Ἡ ψυχή μου θαρραλέα καὶ ἀποφασιστικὴ ὅπως ἦτο ἐπάλαιε πρὸς ἕνα ἀσθενικὸ κατὰ ἐπιφάνειαν σῶμα, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον, κατὰ τὴν ἔκφρασιν ἑνὸς γέρου ἰατροῦ τῆς Τούρ, ὑφίσταται τὴν τελευταίαν ἐκκαθάρησαν καὶ προελέιανε τὸν δρόμον μιᾶς σιδηρᾶς ὑγείας.

Παιδὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ γέρος πνευματικῶς εἶχα τόσο πολὺ διαβάσει, τόσο φιλοσοφήσει, ὥστε ἐγνώριζα μεταφυσικῶς τὴν ζωήν, τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς, καθ' ἣν ἐπρόκειτο νὰ διίδω τὰς ἀκανθώδεις ἀτραποὺς της καὶ τοὺς ἀπεράντους πικροποιισμένους λειμώνας της. Συμπτώσεις ἀφάνταστοι μὲ εἶχαν ἀφήσει εἰς αὐτὴν τὴν γλυκεῖαν περίοδον τῆς ζωῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ἀναφαίνονται αἱ πρῶται τρικυμίαι τῆς ψυχῆς, ψυχῆς παραδιδομένης εἰς ἡδυπαθείας, νὰ αἰσθανθῶ κάτι καὶ ἐγὼ ἀπὸ τὸν σπόρον τοῦ καρποῦ τῆς εὐτυχίας. Εὑρισκόμην ἀναλόγως τῶν μελετῶν ποῦ εἶχα κάμει καὶ τῆς πείρας μου μεταξὺ τῆς νεανικῆς καὶ ἀνδρικῆς ἡλικίας. Κανεὶς νέος δὲν ἦτο καλήτερος ἀπὸ ἐμένα προετοιμασμένος νὰ αἰσθανθῇ καὶ νὰ ἀγαπήσῃ. Διὰ νὰ ἐννοήσῃ κανεὶς καλὰ τὴν διήγησίν μου ταύτην πρέπει νὰ ἀνατρέξῃ εἰς τὴν εὐτυχισμένην ἐκείνην ἡλικίαν ὅπου τὸ στόμα εἶνε παρθένον ἀπὸ τὰ ψέμματα, ὅπου τὸ βλέμμα εἶνε εἰλικρινὲς μολονότι σκιασμένον ἀπὸ τὰ βλέφαρα, τὰ ὁποῖα βαρύνει ἡ αἰδὼς εἰς ἀντίφασιν πάντοτε μὲ τὴν ἐπιθυμίαν, ὅπου τὸ πνεῦμα δὲν παρασύρεται ἀπὸ τὸν ἰησουιτισμὸν τοῦ κόσμου, ὅπου ἡ δειλία τῆς καρδιᾶς ἰσοδυναμεῖ εἰς σφοδρότητα μὲ τὰς γενναιότητας τοῦ πρώτου κινήματος. (Ἀκολουθεῖ).

Πέτρος Νεβάδας.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

ΑΠΟ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΕΝΟΣ ΦΙΛΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ

Μόλις τώρα, μετὰ παρέλευσιν ὁλοκλήρου σχεδὸν ἔτους ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς των, εἶχα τὸ εὐτύχημα νὰ διαβάσω τὸν μικρὸν τόμον τῶν διηγημάτων τοῦ ἀγαπητοῦ μου φίλου καὶ διαπρεποῦς λογοτέχνου κ. Α. Γεωργιάδου.

Ἀπὸ τὴν ***Καλομοίραν*** του ἀκόμη—πολὺ ψυχολογημένον διήγημα, τὸ ὁποῖον ἐδημοσιεύθη εἰς τὰ πρῶτα φυλλάδια τοῦ «Ἐπικαίρου»—εἶχα κάμῃ τὴν πρώτην πνευματικὴν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ συγγραφέως τῶν ***Σὰν παραμύθια*** καὶ συνεπέρανα—ὄχι ἀδίκως—ὅτι ὁ δημιουργὸς αὐτοῦ τοῦ ὡραίου διηγήματος δὲν ἦτο δυνητὸν παρὰ νὰ ἐγκλείῃ μέσα του κάποιαν ὑψηλοτέραν πνοὴν τέχνης· τέχνης ἡ ὁποία ἐκδηλοῦται ἐμφαντικώτερα εἰς τὸ τελευταῖον διήγημα τῶν ***Σὰν παραμύθια,*** τὸ ***Στὸ ποτάμι.***

Ὁ κ. Γεωργιάδης εἶνε γνωστὸς καὶ ἀπὸ ἄλλα διηγήματα κριθέντα παρὰ πολλῶν ἄξια πάσης προσοχῆς, ὥστε κάθε περὶ τῶν ἔργων του ἐκτενὴς ἀνάλυσις θὰ ἦτο περιττή, ἐξ ἄλλου ὁ μετριόφρων φίλος μου κάθε ἐκδήλωσιν ἐκ μέρους μου δικαίου ἐπαίνου διὰ τὸ μικρὸν σχετικῶς εἰς ποσότητα, ἀλλὰ ἀρκετὰ ἐπιβάλλον εἰς ποιότητα ἔργον του, θὰ ἐθεώρει ἴσως ὑπερβολικήν.

Ὅταν πρωτοδιάβασα τὰ διηγηματάκια του — τρία τὸν ἀριθμόν, κομψοτυπωμένα σ' ἕνα πεντηκοντασέλιδο τομίδιο—πρέπει νὰ ὁμολογήσω ὅτι ἡ πρώτη ἐντύπωσίς μου δὲν ἦτο εὐνοϊκή. Ὁ ***Ἀργύρης*** του μοῦ ἐφάνη πολὺ μονότονος—σὰν κανένα ἀνούσιο μυρολόγι—καὶ αἱ ἐπαναλήψεις τῶν ἰδίων λέξεων καὶ φράσεων πολλάκις ἀπελπιστικῶς πολλαί. Τὰ ***Δύο πανηγύρια*** ἀφύσικα. Τὸ ***Στὸ ποτάμι*** κάπως ὑπερβολικό. Εἶχα φαίνεται ἀκόμη μιὰν ἐλαφρὰν σκέπην ὀμίχλης ἐμπρός μου καὶ δὲν εἶχα κατορθώσει νὰ ἐμβαθύνω εἰς τὴν οὐσίαν καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἔργου.

Τὰ ξαναδιάβασα ἔκτοτε πολλάκις καὶ μοῦ ἤρεσαν πολύ.

Εἶδα πραγματικῶς ὅτι τοῦ Ἀργύρη τὸ μυρολόγι εἶνε παρὰ πολὺ φυσικό· μολονότι μποροῦσαν νὰ λείψουν μερικὲς ἀνωφελεῖς ἐπαναλήψεις.

Τὸ ὅλον τοῦ ἔργου διαπνέεται ἀπὸ μίαν λεπτοτάτην ἁρμονίαν χρωμάτων καὶ εἰκόνων ὅλων τῶν ἀποχρώσεων μαζὺ μὲ τὴν ἀσπαίρουσαν φυσικότητα τῆς ζωῆς. Ζωῆς ἀληθινῆς, γηΐνης, ὄχι τεχνητῆς. Τὸ τέλος τοῦ ***Ἀργύρη*** συγκινεῖ βαθύτατα ἀφίνον εἰς τὴν ψυχὴν μίαν διεξέλειπτον μελαγχολίαν.

Μολονότι αὐτὸ τὸ διήγημα μὲ ἤρεσε—καὶ ἂν δὲν ἦσαν τὰ δύο ἄλλα θὰ μὲ ἤρεσκε πολὺ περισσότερον—κατὰ βάθος τὸ ηὗρα κοινὸν καὶ τετριμμένον—ἀνεξαρτήτως τῆς ἐκτελέσεως—ὡς θέμα, ὡς πλοκήν.

Ὄχι, δὲν ἔπαλλε ἡ ψυχὴ τοῦ συγγραφέως διὰ μέσου τῶν γραμμῶν του.

Χωρὶς ἄλλο ὁ λογοτέχνης δὲν εἶχε εὕρει ἀκόμη τὸν ***δρόμον*** του.

Στὰ ***Δύο πανηγύρια*** τὸν πλησιάζει καὶ ἴσως, ἴσως τὸν φτάνει.

Ἀλλ' ὁ καθ' αὐτὸ καλλιτέχνης δημιουργός, ὁ ψυχολόγος ποῦ γνωρίζει νὰ συλλαμβάνῃ τοὺς λεπτοτέρους χρωματισμοὺς—ποῦ διαφεύγουν τὴν κοινὴν ἀντίληψιν καὶ παρατηρητικότητα—καὶ νὰ ἀναλύῃ ὑπὸ τὸν φακὸν τῆς ἰδιοφυΐας καὶ τὰ λεπτότερα ἀκόμη συναισθήματα, ὁ πιστὸς ἐπὶ τέλους ζωγράφος, ἀναφαίνεται στὸ μικρὸ ἀριστουργηματάκι του—δὲν εἶνε ὑπερβολικὴ ἡ ἔκφρασις κατὰ τὴν ἀτομικήν μου τοὐλάχιστον γνώμην—τὸ καλλίτερον ἴσως ἀπὸ τὰ ἔργα ποῦ ἔγγραψε, τὸ ***Στὸ ποτάμι.***

Ὁ Νικολός, ὁ ἄνθρωπος τῶν βουνῶν, τῶν γελοίων προλήψεων καὶ τῶν πρωτογόνων ἐνστίκτων ζωγραφίζεται θαυμάσια. Καμμία περιττὴ λέξις εἰς τὸ διήγημα αὐτό, κανὲν αἰσθητικὸν ἢ καλλιλογικὸν παράπτωμα. Εἶναι ἕνα ὁλοζώντανον κομμάτι, παρμένον μέσα ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ζωὴν—τὴν κτηνώδη ἂν θέλετε, πλὴν ἀληθεστάτην—καὶ ριχμένον ἐπάνω στὸ χαρτὶ μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ καλλιτεχνικοῦ ταλάντου.

Ζωγραφίζεται δὲ παρὰ πολὺ ζωντανὰ τὸ κίνημα ἐκεῖνο τῆς ἀγανακτήσεως ποῦ διαφεύγει τὸν Νικολὸν μίαν στιγμὴν ἀκόμη — ἀπὸ τὰς πολλὰς — κατὰ τὴν ὁποίαν πάλιν τοῦ ἔρχεται στὸ νοῦ τὸ κακάρισμα τῆς ὄρνιθας καὶ τὰ δυσοίωνα ἀποτελέσματά του ποῦ ἐπερίμενε.

«Καὶ ἔκανε μιὰ χειρονομία σὰ νὰ στραγγάλιζε κάτι.»

Ἡ εἰκὼν εἶνε ἀμίμητος. Εἶνε τὸ ***ἀληθέστερον*** μέρος τοῦ διηγήματος. Χωρὶς νὰ παραδέχομαι ἀπολύτως τὸ γλωσσικὸν ἰδίωμα τοῦ κ. Γεωργιάδου, νομίζω ὅτι τὸ διηγημάτι του αὐτὸ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ ὡραιότερα τῆς φιλολογίας μας.

Δὲν θέτω βέβαια τὸν κ. Γεωργιάδην εἰς ἴσην μοίραν μὲ ἕνα Γκὺ ντὲ Μωπασσὰν ἢ Γκόρκυ, ἀλλὰ τὸν θεωρῶ πολὺ ἀνώτερον ἀπὸ πολλοὺς, οἵτινες συνδυάζοντες τὴν βιβλιοκαπηλείαν μὲ τὸν ἐγωϊσμόν των ὡς μεγάλων συγγραφέων ἀπατῶσιν ἐκείνους ἀπὸ τοὺς ὁποίους λείπει τὸ αἴσθημα τοῦ Καλοῦ καὶ τοῦ Ὡραίου.

Πρίγκηπος. ***Πέτρος Νεβάδας.***

ΡΙΧΜΕΝΑ ΦΥΛΛΑ

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἀπὸ τὸ παρὸν φύλλον τὰ «Χρονικὰ» μετατρέπονται εἰς δεκαπενθήμερον περιοδικόν. Ἡ σπουδαιοτέρα αἰτία εἶναι ὅτι περιοδικὸν 12 σελίδων, πυκνοτυπωμένον καὶ μὲ καλὸν χάρτην δὲν εἶναι δυνατὸν διὰ συνδρομῆς 30 γρ. ἐτησίως, ἐκδιδόμενον ἑβδομαδιαίως, νὰ ἀπαντήσῃ τὰ ἔξοδά του. Ὅθεν ἀπεφασίσθη ἀπὸ τὸ παρὸν φύλλον νὰ γίνῃ δεκαπενθήμερον καὶ νὰ πωλῆται εἰς τοὺς καπνοπώλας καὶ ἐφημεριδοπώλας ἀντὶ ἑνὸς γροσίου τὸ φύλλον. Πιστεύομεν ὅτι οἱ ἀξιότιμοι ἡμῶν συνδρομηταὶ δὲν θὰ δυσανασχετήσουν διὰ τοῦτο καὶ θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ μᾶς τιμοῦν ὅπως καὶ πρίν.

Ἡ Διεύθυνσις.

ΟΤΙ ΕΙΧΟΜΕΝ

κληρικοὺς ἀμορφώτους τὸ ἐγνωρίζομεν καὶ ἡμεῖς καὶ ὅλος ὁ κόσμος, ὅτι εἴχομεν κληρικούς, οἵτινες εὐσεβὲς ἔργον των ἐθεώρουν νὰ παχύνουν τὴν κοιλίαν των καὶ καταστήσουν αὐτὴν ὑπεροσεβαστὴν διὰ τῆς καταβροχθίσεως καλῶν φαγητῶν καὶ ἀγνοῦ οἴνου, ἐκμυζῶντας τὰ βαλάντια τοῦ ἀθώου των ποιμνίου καὶ τοῦτο τὸ ἐγνωρίζομεν, ἀλλ' ὅτι εἴχομεν κληρικοὺς παραβαίνοντας τὰ ρήματα τοῦ ἱεροῦ Εὐαγγελίου καὶ βαναύσους, ὡς οἱ χειρότεροι τῶν καπήλων, νὰ μᾶς ἐπιτρέψητε νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι παντελῶς τὸ ἠγνοοῦμεν. Ἡ ὁμολογία μας αὕτη εἶναι ἐπακολούθημα κάποιου ἱλαροτραγικοῦ ἐπεισοδίου, τὸ ὁποῖον ἔλαβε χώραν εἰς τὸν περίβολον τοῦ Ἁγιοταφικοῦ Μετοχίου, μεταξὺ ἡμετέρου συντάκτου καὶ κάποιου Ἰακώβου Ἀρχατζηκάκη, ὁ ὁποῖος, ὡς ἐπληροφορήθημεν, ἔχει τὴν τιμὴν νὰ εἶναι ἀρχιμανδρίτης τοῦ Ἁγιοταφικοῦ Μετοχίου. Τὸ ἱλαροτραγικὸν αὐτὸ ἐπεισόδιον ἀξίζει τὸν κόπον νὰ τὸ διηγηθῶμεν, διότι ἀφ' ἑνὸς δύναται νὰ κινήσῃ τὸν ἀναγνώστην μας εἰς θυμηδίαν, καὶ ἀφ' ἑτέρου νὰ ἀποκαλύψῃ τὸν μανδαρινισμὸν μερικῶν ἐκ τῶν κληρικῶν μας. Ὁ συντάκτης μας ἐκάθητο ἀναπαυόμενος κατόπιν μακρᾶς κοπώσεως, παρὰ τὸ θυρωρεῖον τοῦ Ἁγιοταφικοῦ Μετοχίου καὶ ἀναμένων νὰ διεκπεραιώσῃ ὑπόθεσιν τοῦ τινα. Καὶ ἀνέμενεν ἐπὶ πολύ. Αἴφνης γίνεται κάποια κίνησις, θυρωροὶ καὶ κλητῆρες συγκινοῦνται, ὡς οἱ κύνες, οἵτινες αἰσθάνονται τὴν ἔλευσιν τῶν κυρίων αὐτῶν. Μετ' ὀλίγον ὑπερήφανοι ὡς τροταιοῦχοι αὐτοκράτορες εἰσέρχονται εἰς τὸν περίβολον τοῦ Μετοχίου—οἱ ἅγιοι πατέρες ἡμῶν εἰσερχόμενοι ἄλλοτε εἰς τοιούτου εἴδους ἱδρύματα, ἔκλινον ταπεινῶς τὴν κεφαλήν, καὶ τότε δὲν ὑπεκρίνοντο ὡς μολιεριοὶ Ταρτοῦφοι—τρεῖς ρασοφόροι, τοὺς ὁποίους ὁ ἡμέτερος συντάκτης οὔτε τὴν εὐτυχίαν, ἀλλ' οὔτε τὴν ἀτυχίαν εἶχε νὰ γνωρίζῃ. Ὁ συντάκτης μας εἴτε καλῶς ποιῶν, εἴτε κακῶς δὲν ἠγέρθη τῆς θέσεώς του καὶ οὕτως νὰ ἀπονείμῃ εἰς τοὺς διερχομένους κληρικοὺς τὸν πρέποντα σεβασμόν. Βεβαίως τοῦτο δὲν ἐγένετο ἐκ προθέσεως, ἀλλ' εἰς τῶν λειτουργῶν τούτων τοῦ Ὑψίστου, καθὼς ἐπληροφορήθημεν, ὀνόματι Ἰάκωβος Ἀρχατζηκάκης, ἀρχιμανδρίτης τοῦ Ἁγιοταφιτικοῦ Μετοχίου, κατὰ τοσοῦτον ἐξεμάνη διὰ τὸν μὴ ἀπονεμηθέντα εἰς αὐτὸν σεβασμόν, ὥστε ἐτόλμησε μὲ ὕφος ἐπηρμένον καὶ ὀλίγον ταραταρικόν, νὰ ἐπιτεθῇ διὰ δριμείας γλώσσης, ἥτις ἠδύνατο νὰ τιμήσῃ κάθε χαμάλην τοῦ τελωνείου, ἀλλ' ὄχι καὶ ἄνθρωπον φέροντα ράσον, ἐναντίον τοῦ συντάκτου καὶ νὰ τὸν ἐπιτιμήσῃ διότι διερχόμενος ὁ πρῶτος δὲν ἠγέρθη ὁ δεύτερος. Ἰδοὺ καὶ ἡ φράσις του! «Δὲν κάθηνται ὅταν διέρχεται ἀρχιερεύς.» Καὶ ὁ ἀξιότιμος αὐτὸς ἱερεὺς ἐπρόσθεσεν στομφωδῶς ὅτι δίδει καλὸν μάθημα εἰς τὸν μὴ φερθέντα ὡς ἔδει συντάκτην μας. Ἀλλ' ὁ συντάκτης μας αὐτός, ὁ ὁποῖος, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ, εὑρέθη εἰς τὴν δυσάρεστον θέσιν νὰ οἰκτείρῃ ἕνα τοιοῦτον κληρικόν, ὅστις θέλει νὰ ἐπιβάλῃ τιμὰς καὶ σεβασμὸν εἰς τὸ πρόσωπόν του ἐκ μέρους τῶν ἄλλων, δίδει ἕνα μικρὸν μάθημα εἰς τὸν κύρ Ἰάκωβον ἢ Γιακουμῆ Ἀρχατζηκάκη. Καὶ τοῦ λέγει ὅτι παρέβη τὰ ρήματα τοῦ Εὐαγγελίου, διότι εἰπὼν ὅτι διήρχετο ἀρχιερεὺς ἐψεύδετο, ἀρχιερεὺς γὰρ δὲν διήρχετο καὶ ὁ κληρικὸς ὁ ψευδόμενος εἶναι ἀνάξιος κληρικός. Ἐπίσης τοῦ λέγει ὅτι οἱ φέροντες τὸ ράσον θνητοὶ πρέπει νὰ εἶναι ταπεινοί, καὶ ὄχι πλήρεις οἰήσεως καὶ ὄχι ὑπερήφανοι ὡς οἱ φαρισαῖοι καὶ νὰ μὴ ἐπιζητῶσι τιμάς, καὶ νὰ μὴ βιάζωσι τοὺς ἄλλους θνητοὺς νὰ φέρωσι πρὸς αὐτοὺς σεβασμόν. Οὕτως ἠθέλησεν καὶ ἐδίδαξεν ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Τὸ παράδειγμα Ἐκείνου πρέπει νὰ ἀκολουθοῦν καὶ οἱ ἄξιοι τοῦ ὀνόματος κληρικοί. Ἂν ὅμως

ὁ κὺρ Ἰάκωβος ἢ Γιακουμῆς Ἀρχατζηκάκης, εἰς τὸν ὁποῖον τὴν στιγμὴν ταύτην κάμνομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποτεινώμεθα, εἶχε τὴν καλὴν διάθεσιν νὰ δώσῃ μαθήματα καὶ συμβουλάς, καὶ ὄχι νὰ προσβάλῃ διὰ τοῦ χυδαιοτέρου τρόπου, ὡς ὁ κακοηθέστερος τῶν ἀνθρώπων, ἠδύνατο νὰ συστήσῃ κατὰ μόνας εἰς τὸν συντάκτην ὅτι οὕτως ἢ ἄλλως ἔπρεπε νὰ γίνῃ καὶ ὄχι νὰ πράξῃ ἢ διαπράξῃ τοῦτο ἐπὶ παρουσίᾳ δεκάδος ἀνθρώπων. Ἀνυπούμεθα διὰ τὸν Πανάγιον Τάφον ὅτι μέρος τοῦ εἰς αὐτὸν ἀνήκοντος κλήρου εἶναι ἱκανὸν νὰ κινήσῃ τὴν περιφρόνησιν καὶ μάλιστα τὴν ἀπέχθειαν. Τοιοῦτοι ἦσαν οἱ ἱερεῖς οἵτινες ἐταπείνωσαν τὸ γόητρον τοῦ κλήρου μας. Ἠθέλησαν νὰ εἶναι πραγματικοὶ δεσπόται καὶ νὰ σύρουν ἀπὸ τὴν μύτην τοὺς ἀγαθοὺς τῶν ἀνθρώπων. Ἀλλὰ σήμερον οἱ ἀγαθοὶ εἶναι ὀλίγοι καὶ κληρικοὶ ὡς ὁ Ἰάκωβος Ἀρχατζηκάκης, ἀρχιμανδρίτης, τοῦ Ἁγιοταφικοῦ Μετοχίου, δὲν ἔχουν πέρασιν. Ἐὰν δὲν βιασθοῦν νὰ κόψουν αὐθάδη πτερά, ἀναγκάζουν τοὺς ἄλλους νὰ τοὺς τὰ κόψουν.

ΜΑΝΘΑΝΟΜΕΝ

ὅτι εἰς τὸν δραματικὸν ἀγῶνα τοῦ Συλλόγου, τὸν ὁποῖον ἵδρυσεν ὁ κ. Χασιώτης, ἐφέτος ἐστάλησαν ἀρκετὰ ἔργα καὶ πρόκειται νὰ σταλῶσι καὶ ἄλλα. Τοῦτο εἶναι εὐχάριστον, καθόσον φανερώνεται ὅτι ἐπὶ τέλους καὶ εἰς τὴν ἀφιλόμουσον πόλιν μας γίνεται κάτι, κινοῦνται οἱ νέοι, κεντᾶται ὁ πρὸς συγγραφὴν ζῆλος αὐτῶν. Ἀλλὰ τοῦτο μόνον δὲν φθάνει. Τὸ προεδρεῖον τοῦ Συλλόγου εἶναι ἀνάγκη ἐκλέγον τὴν κριτικὴν ἐπιτροπήν, νὰ φροντίσῃ νὰ συμπεριλάβῃ εἰς αὐτὴν πρόσωπα κατάλληλα, δυνάμενα νὰ ἐκφέρουν μίαν ὀρθὴν κρίσιν περὶ δραματικοῦ ἔργου καὶ ἔχοντα τὴν ἐμπιστοσύνην τῶν νεαρῶν συγγραφέων. Καὶ εἰς τοῦτο τὸ προεδρεῖον τοῦ Συλλόγου πρέπει νὰ προσέξῃ καλά, διότι ἄλλως ὑπάρχει κίνδυνος νὰ προκύψουν δυσαρέσκειαι καὶ ἀδικίαι. Ἐὰν μεταξὺ τῶν πολλῶν μελῶν τοῦ Συλλόγου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εὑρεθῶσιν οἱ κατάλληλοι διὰ τὴν ἐπιτροπήν, ἄνθρωποι δηλαδὴ μὲ καλαισθησίαν καὶ μὲ γνῶσιν τῆς δραματικῆς τέχνης καὶ τῆς ζωῆς, τὸ προεδρεῖον, χωρὶς νὰ ἀπωλέσῃ τὸ γόητρόν του ὁ Σύλλογος, δύναται νὰ ἀποταθῇ καὶ εἰς μὴ μέλη. Καὶ εὐτυχῶς ὑπάρχουν τινὲς ἔξω τοῦ Συλλόγου, οἵτινες δύνανται νὰ κρίνωσι κατ' ἀξίαν ἔργον τι καὶ οὕτω νὰ μὴ ἀδικηθῇ ὁ τάδε ἢ τάδε λαβὼν μέρος εἰς τὸν διαγωνισμόν. Πιστεύομεν ὅτι τὸ ἀξιότιμον προεδρεῖον δὲν θὰ ἀφήσῃ νὰ παρέλθουν ἀπαρατήρητοι αἱ συστάσεις μας αὗται.

ΕΞΕΔΟΘΗ

ἡ **Νέα Γυναῖκα**, τρυφερά, λαχταριστή, μυρωδάτη, ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ φίλου μας καὶ γνωστοῦ εὐθυμογράφου κ. Ν. Χάρη. Γνωστὸν τυγχάνει πόσον ὁ κ. Χάρης ἐγένετο ἀγαπητὸς εἰς τὸ ὡραῖον φύλον, τοῦ ὁποίου τὴν εὐαίσθητον καρδίαν συγκινεῖ τόσον διὰ τῶν λεπτογραμμέων σοβαροευθυμογραφημάτων του. Ἡ **Νέα Γυναῖκα**, διὰ τῆς ἐκδόσεώς της πληροῖ ἕνα κενὸν καὶ ὁ κόσμος θὰ τὴν ἀγαπήσῃ, θὰ τὴν λατρεύσῃ. Τοῦτο ἀπεδείχθη ἤδη. Τὸ πρῶτόν της φύλλον ἐκδοθὲν εἰς πέντε χιλιάδας ἀντίτυπα ἐγένετο ἀνάρπαστον. Συγχαίρομεν τὸν κ. Ν. Χάρη.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κυρίους Κούκους Μιτυλήνη. — Κατὰ σύστασιν τοῦ κ. Ν. Καστρινοῦ σᾶς ἐνεγράψαμεν συνδρομητὰς εἰς τὰ «Χρονικά». Τὰ φύλλα σᾶς ἀποστέλλονται.

Κον **Χαρικλῆ, Κίον.** — Περιμένομεν. Ἀλλ' ἐπίσης περιμένομεν πεζά σας. Τὰ σταλέντα θὰ δημοσιευθῶσιν εἰς προσεχὲς φύλλον

Κον. **Δ. Ε. Πάνορμον.** — Ὁρίστε σήμερον ποῦ ἀναγκαζόμεθα νὰ μετατρέψωμεν τὰ «Χρονικὰ» εἰς δεκαπενθήμερον περιοδικόν. Τὸ συστήσατε πρὸ πολλοῦ, ἀλλὰ τώρα τὸ ἔφερε ἡ ἀνάγκη.

Κον **Μ. Δ. Πέραν** — Ἔχετε τὴν ἰδέαν ὅτι εἶναι καθενὸς δουλειὰ νὰ πηγαίνῃ στὴν Κόρινθον; Τὰ ἔργα τοῦ φύλλου σας εἶναι ἀνάξια δημοσιεύσεως. Ἀνυπούμεθα δι' αὐτό, διότι εἶναι ἀλήθεια ὅτι πάντοτε ἠθελήσαμεν νὰ σᾶς εὐχαριστήσωμεν. Τὸν συμβουλεύομεν, νὰ τὸν συμβουλεύσητε καὶ σεῖς, νὰ σπάσῃ τὴν πέννα του, διότι ἐὰν μὲν ἡ πέννα εἶναι καλὴ ὁ χειριζόμενος αὐτὴν ἀνυψοῦται, ἐὰν ὅμως εἶναι κακὴ ὁ χειριζόμενος αὐτὴν ὄχι μόνον ταπεινοῦται, ἀλλὰ καθίσταται καὶ γελοῖος.

Ρωσσικὰ μαθήματα.

Ὁμογενὴς ἀπόφοιτος Ρωσσικοῦ γυμνασίου ἀναλαμβάνει μαθήματα καὶ μεταφράσεις ἀπὸ τοῦ Ρωσσικοῦ εἰς τὸ Ἑλληνικὸν καὶ τἀνάπαλιν. Ἀπευθυντέον εἰς τὸ γραφεῖόν μας.

Τὸ ἐξαγωγικὸν γραφεῖον τοῦ κ. ΝΙΚΟΛ. Δ. ΣΚΑΛΙΑΡΗ ἐν Πόλει Σιρκετζῆ Ράλλη Χάν ἀρ. 21. μὲ τηλεγραφικὴν διεύθυνσιν Skaliaris Con]ple

Ζητεῖ κατ' εὐθείαν ἀνταποκριτὰς ἐξ Ἀνατολῆς δι' ἀγορὰς λαγοδερμάτων, κιτρέδων, καὶ ἐν γένει παντὸς εἴδους ἀνατολικῶν προϊόντων δι' ἴδιον λογαριασμὸν καὶ ἐπὶ προμηθείᾳ.

Τὸ καλλιτεχνικὸν ἐργοστάσιον τοῦ κ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ ΚΑΒΔΕΛΗ, κείμενον εἰς Ταρλάμπαση, ὁδὸν Ἐγρῆ Σοκάκ, ἀρ. 32, ἀναλαμβάνει παντὸς εἴδους ζωγραφικήν, οἷον ταμπελῶν, προσωπογραφιῶν, εἰκόνων κτλ. ἀντὶ ἐλαχίστης τιμῆς.

ΠΩΛΕΙΤΑΙ ἐν Ταταούλοις, ἐν ὁδῷ Σακᾶ, παρὰ τὸν Ἅγιον Ἀθανάσιον, οἰκία διόροφος, μὲ θαυμασίαν θέαν καὶ ἐξοχικωτάτη, περιλαμβάνουσα αὐλήν, φρέαρ καὶ εἰς τὸ ἄνω ὄροφον δύο εὐρύχωρα, δωμάτια. Ἔχει δύο χονδροὺς τοίχους τῆς πυρκαϊᾶς ἐκ λίθων. Πρὸ αὐτῆς θὰ διέρχεται ἡ γραμμὴ τῶν τροχιοδρόμων, τῆς ὁποίας ἡ κατασκευὴ ἤρξατο ἤδη. Τιμὴ 80 ὀθωμανικαὶ λίραι. Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ «Ἐπικαίρου».

Αἰωνίως θὰ φωνάζω

Πάντοτε θὰ φωνάζω

Θὰ φωνάζω ὥςπου θὰ σκάσω

Ἕνας εἶναι ὁ Κοσμᾶς

Ὅλα τῆς μόδας τὰ κολάρα καὶ αἱ γραβάται στοῦ Κοσμᾶ.

Μεγάλη Ὁδὸς τοῦ Πέραν παραπλεύρως τοῦ Λουξεμβούργου.

ΟΛΟΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑΙΚΗΝ ΑΓΟΡΑΝ. 3

Τυπογραφεῖον Ε. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΚΑΙ Σας.